

НАШРИЁТИ «АДИБ»

АМИНҶОН ШУКУҶИ

**Ш О Х А И
Р А Й Ҷ О Н**

ДУШАНБЕ
«АДИБ»
2003

ББК 84 Тоҷик-7-5
Ш – 95

**Китоб бо дастгирии
Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон
мӯхтарам Эмомалӣ Шарифович Раҳмонов
ба таъб расидааст.**

Мураттиб ва муаллифи сарсухан
Саидалӣ Маъмур

Ш – 95 Аминҷон Шукӯҳӣ. Шоҳаи райҳон. Шеърҳо. –
Душанбе, «Адиб», 2003. – 128 сах.

«Шоҳаи райҳон» гулчинест аз ашъори Шоири
халқии Тоҷикистон Аминҷон Шукӯҳӣ, ки ба муноси-
бати 80-умин солзодаш нашр мешавад.

Ҳар шеър чун райҳон бӯи хуш дошта умедворем,
ки таъбатонро хуш мегардонад.

4702540202 – 8

— 2003

М 503

© «Адиб», 2003 с.

БА ЧОИ ПЕШГУФТОР

Шеъри шоири ширинкалом Аминҷон Шукӯҳӣ кай дар дили ман чой гирифт, дар хотир надорам. Аммо худӣ муаллимо бори нахуст диданам ҳамеша пепи назар аст.

Моҳи июни соли 1959 шоиру нависандағони маъруф Мирсаид Миршакар, Сотим Улуғзода, Раҳим Ҷалил, Абдусалом Дехотӣ, Ҳочӣ Содик ва Аминҷон Шукӯҳӣ ба назди мо, тарбиягирандағони мактаб-интернати шаҳри Истаравшан омаданд. Шодии моро интиҳо набуд.

Ман он вақт дар синфи ҳашт мехондам. Муаллими адабиётмамон Р.Абдуллозода, ки худ таъби шоирӣ дошт, дар дилам меҳри шеърғиро бедор карда буд. Ин буд, ки худӣ ман ҳам шеър машқ мекардам. Дар назди устодони сухан ду шеъри худро хондам, ки яке «Ҷонаи Ленин» ном дошт.

Намедонам шеър ё шавқи шеърхониам ба ҳозирон писанд омад, ки муаллим Раҳим Ҷалил маро ба назди худ хонданд, табрик карданд. Аминҷон Шукӯҳӣ маслиҳат доданд, ки бисёртар шеър азёд кунам, навиштаҳоямро ба он кас фиристонам, баъди хатми мактаб ба Донишгоҳ ба хондан оям. Ҳамин тавр, бори нахуст бо Аминҷон Шукӯҳӣ шинос шудам.

Баъди ба Душанбе омадан пиносоиям бо муаллим рӯз аз рӯз зиёдтар шуд. Дар ҳар қадам ёрӣ ва ғамхорӣ устодро меиддам.

Ёд дорам, соли 1961 буд. Ман дар факултаи забон ва адабиёти тоҷики Донишгоҳи давлатии Тоҷикистон имтиҳони қабул супоридам. Агарчи аз имтиҳонҳо баҳои аъло гирифтаам, аммо номи худро дар рӯйхати

қабулшудагон надидам. Чанд рӯз малулу озурдахотир гапга ба назди муаллим Шукӯҳӣ рафтам. Ҳақ ба чояш қарор гирифт ва ман донишҷӯӣ шудам.

Чунин ёрӣ ва дастгирии устод Аминҷон Шукӯҳиро ман бисёр дидам.

Аввалин шеъроям бо таҳрири эшон чоп шуданд. Ба нахустин маҷмӯаам, ки «Заврақи умед» ном дошт, пешгуфтор навишта, роҳи сафед орзӯ карданд.

Солҳое, ки Шукӯҳӣ раиси Комитети давлатии Тоҷикистон оид ба радио ва телевизион буданд, ман дар шӯъбаи адабии радио муҳаррир шуда кор мекардам. Акнун қариб ҳар рӯз бо муаллим вомехӯрдм, дар сари ҳар чанд вақт навиштаҷоямро ба он кас нишон меодам. Муаллим ба серкориҳои худ нигоҳ накарда, дар ҳошияи ҳар саҳифа кайдҳои менавиштанд, камбудиямро мефаҳмонданд, роҳҳои ислоҳи ин ё он шеър ё байту мисраъҳоро мегуфтанд, аз хурдтарин муваффақиятҳоям шод мегаштанд.

Боре дар як шеъре, ки ба шаҳидони Чанги Бузурги Ватанӣ бахшида будам, калимаи «камон»-ро истифода бурдам. Муаллим дар поёни он шеър навиштанд: «Бо камон чанг кардан» иборати кӯҳна аст. Ҳозир бо камон чанг кардан хандаовар менамояд». Дар шеъри дигар иборати «шабҳои сиёҳгапта»-ро кор фармудам. Муаллим он мисраъро чунин ислоҳ карда буданд: «Биёяд баъди шабҳои сияҳ субҳи ҷаҳонафрӯз». Ҳоло ҳар гоҳ, ки ба умеди шеърӯӣ қалам ба даст мегирам, пандҳои Аминҷон Шукӯҳӣ ба ёдам меояд.

Боре муаллим фармуданд, ки дар бораи нон ва қадри он гуфтор тайёр кунам ва чанд мақоли халқии дар қоғаз навишташанро истифода кунам. Қоғазро гирифтам ва аз

наздашон баромадам. Бегоҳӣ мақолҳои муаллим навишта-
ро хондам, дар паси он коғаз боз чанд сатр шеър ба наза-
рам бархӯрд:

*Рӯи қолини тағи пои туро,
Ман ба хунам оламо ро мекунам.
Чашиҳоро чашма карда ҳар кучо,
Дидаро рӯди мусаффо мекунам.*

Ин банде аз шеъри нав буд. Рӯзи дигар коғазро баргар-
дондам, вале он мисраъҳо дар хотирам нақш бастанд.
Шиносой, ҳамкорӣ ва мутолиаи асарҳои Аминҷон
Шукӯҳӣ бароям мактаби омӯзиш гардид. Аз он кас
одамгарӣ ва ҳақиқатпӯӣ, аз ашъорашон санъати суханва-
риро омӯхтам. Шеърҳои Шукӯҳӣ бонафосат, таъсирбахш
ва чозибаноканд. Дар онҳо тапиши дил, мавҷи ҳиссу
ҳаяҷон, парвози умеду орзуҳои инсонӣ акс ёфтаанд. Ин
аст, ки бисёр шеърҳои Шукӯҳӣ суруд шудаанд, умри ду-
бора ёфта, ба дилҳо ҷой гирифтаанд. Бори аввал «Садои
дил» ном китоби шеърҳои устод ба дастам расид.
Маҷмӯаро борҳо хонда, аксар шеърҳояшро азбар кардам.
Ҳарчанд имрӯз Шукӯҳиро ҷисман дар байни худ намеби-
нем, амо садои дили устодро аз асарҳоиашон пайваста ме-
шунавем:

*Гарчи ӯ аз дидани мо рафт, аз дилҳо нарафт,
Дар дили мо монд ҳамчун марди ҳаққӯ пойдор.
Умри ӯ тақрор гафта ҳар замон бо фаслҳо,
Баҳри мо монад Шукӯҳӣ чун шукӯҳи навбахор.*

Саидали МАЪМУР

ЗАМИНИ БОРИ АВВАЛ КИШТ ГАРДИДА

Замини бори аввал кишт гардида,
Ба дунё чапм мелӯзад ба мисли кӯдаки навзод.
Туро, эи марди деҳқон, бар сари гаҳворааш дида,
Гаҳе механдаду гаҳ менамояд гиряву фарёд.

Ба чапмони ту аз ин ханда ҳам шодист,
Аз ин гиря ҳам шодист,
Ки аз онҳо нидои зиндагӣ бар гӯш меояд.
Дар онҳо инъикоси рӯи ободист,
Замини як замон хомӯш чун бар чӯш меояд.

Замини асрҳо бекорхобида
Кашад чун шарбати чонбахш оби чӯйборонро,
Ба оғӯши фарох аз бахт болида,
Кунад таклиф бар ин сӯ шукӯҳи навбахоронро.

Нарезад то ки бифарқ аз рухи хуршед,
Дигар бар хоку гил он зарраҳои гарми тиллоӣ,
Кушояд сабз дастурхон ба сад уммед,
Ки зебой бирезад боз аз нав рӯи зебой.

Замини чомаҳои зарҳалипӯшам,
Ба фасли тирамаҳ овард хирман-хирмани эҳсон.
Қадаҳ пур карда бар бахти шумо нӯшам,
Заминҳои навободам, набуд фатҳи шумо осон!

БА РУХИ ПОКИ ВАТАН ДИЛБАНДАМ

Ман ба ин хоки Ватан дилбандам,
Ба рухи поки Ватан дилбандам,
Ба ҳамин рӯз, ки ин дам дорам,
Сари таъзим фуру мсорам.
Дар замири дили пуранворам,
Донаи меҳру вафо мекорам.
Назар афканда ба ҳар фарзандам,
Ба рухи поки Ватан дилбандам.
Ҳар ниҳол арчи замин бошад саҳт,
Баъди даҳ сол шавад нағз дараҳт.
То дамад шаъшааи субҳи баҳт,
Хоҳу ноҳоҳ ба вай лозим вақт.
Дида гулзори шакарпайвандам,
Ман ба ин хоки Ватан дилбандам.
Дар баҳорон, ки аҷаб гулбезанд,
Абрҳо донаи гавҳар резанд,
Сабзаҳо мавҷзанон барҳезанд,
Токҳо ҳалқа ба гӯш овозанд,
Ман аз ин хусни расо хурсандам.
Ба рухи поки Ватан дилбандам.
Аввалин дафъа дилам чун битапид,
Хуни нофам ба ҳамин хок чакид,
Чашмаи ишқам аз ин хок дамид,
Сарам аз фаҳр ба хуршед расид.
Хоҳ ман гирияму хоҳе хандам,
Ба ҳамин хоки Ватан дилбандам.

КҮЛИ КҮҲӢ

Дода ҳарорат ба замин офтоб,
Мекунад азбаски ҳамеша шитоб,
Ташна зи ҳад монда гаҳе нисфи рӯз,
Чашм кунад чор ба як коса об.

Кӯҳи сарафрохтаи бениёз,
Кӯли мусаффо ба кафи дасти боз
Дошта, чун косаи оби зулол,
Гӯй ба хуршед намояд дароз.

Кӯл сарояд: ба дилам гӯш кун,
Оби мусаффо зи кафам нӯш кун.
Нур бияфшон ба сари ҳар қадам,
Дашту биёбон ҳама гулпӯш кун!

Бӯса занад то зи лаби офтоб,
Абри гуҳарбор шавад мавчи об.
Чун нигарад ташназаминро зи нав
Гашта ба манзил бинамояд шитоб.

Дар раҳи хуршед, ки шамшервор
Пора кунад пардаи шабҳои тор,
Ҳар чӣ, ки дорад, ба ду дасти сахӣ,
Кишвари тоҷик намояд нисор.

РОҲИ АҒБАҲО

Раҳи ин ағбаҳои осмонбӯс
Чу роҳи ошиқон пурпечу тобанд,
Гаҳе гулшӯшу зебо, гоҳ, афсӯс,
Чу кӯи номуродиҳо харобанд.

Дар ин чо қатраҳои обшорон
Сари худро зада аз санг бар санг,
Ҳамехонанд рози кӯҳсорон
Шуда гӯё ба қалби ман ҳамоҳанг:

«Аз ин чо то ба водӣ роҳ дур аст,
Ба пеш, эй мавҷҳо, дар тоз бошед,
Ба боғистон, ки гулҳоро суруд аст,
Тароват бурда пояндоз бошед».

Ман аз рӯи шумо, эй обшорон,
Каме истода гирам бӯсаи гарм,
Ба уммеде, ки як каф аз шумоён
Нигорам нӯшаду қалбаш шавад нарм.

Раҳи ин ағбаҳои сар ба афлок,
Бувад чун риштаи печони борик,
Ки гӯё рӯй-рӯи навдаи тоқ
Яке нуре давад дар шои торик.

Дар он чос, ки бе обу гиёҳ аст,
Кашад дил риштаи уммед маҳкам.
Агарчӣ саҳт бошад, роҳ-роҳ аст,
Расонад оқибат одам ба одам.

Агар аз дил ба дил ту роҳ чӯй,
Гузар аз ағбаҳои роҳи инсон,
Ба раҳсозон ҳазор аҳсан бигӯй,
Ки раҳсозӣ набошад кори осон.

ЁДИ ВАТАН

Ба сар орам агар ёди ватанро,
Чилои нав диҳам ҳарфу суханро.
Агар дар сӯхтан бошад муҳаббат,
Зи ман омӯз доим сӯхтанро.
Агарчи моҳ ояд бар нигинам,
Агарчи Зӯҳра гардад ҳамнишинам,
Нахезам ман ба истиқболи бахте,
Наорад бахт агар бар сарзаминам.
Ватан на деҳаю на хонаи ман,
Сухан на шеърӯ на афсонаи ман.
Ватан бошад дили халқи азизам,
Сухан – ҳарфи лаби ҷононаи ман.
Ватанро бехтар аз ҷон ёд кардам.
Ба мисли ҷону ҷонон ёд кардам.
Агар борон биёяд дон, ки ман ҳам
Варо бо чашми гирён ёд кардам.
Сафар кардам агар ман гоҳу бегоҳ,
Бидидам неку бадро хоҳу нохоҳ,
На тарсидам, на дилро бой додам
Чу буд меҳри ватан ҳамроҳи дилхоҳ.
Ватан ҳаргиз зи ёди ман нарафтаст,
Шукӯҳи шӯъла аз гулхан нарафтаст,
Агар шоир бувад мурғи сухангӯ,
Зи ман завқи сухангуфтан нарафтаст.

ЧАШМ БАР РАҲИ ОФТОБ

Бо суръати тез киштии нур
Ҳар субҳ биёяд аз раҳи дур,
Чун шом шавад, равад вай аз нав,
Бо мо бинамуда хайру маъзур.
Баҳри чӣ ба шаҳри мо чу меҳмон
Меояду меравад шитобон.
Мемонд ҳамеша гар ба инчо,
Мегашт ҳазор мушқил осон:
На фикри чароғ менамудем,
На гармӣ суроғ менамудем,
Ҳатто ки ба моҳи январ он гоҳ
Сайри гулу боғ менамудем,
3-ин рӯй ҳамеша киштии нур
Гарчанд ки ояд аз раҳи дур,
Бо шаҳри азизи мо ба вақташ,
Созад, бигузур, хайру маъзур.
Ҳар он чӣ диҳад сафою илҳом,
Хуб аст, агар нагирад ором.
То ин ки зи равшани ба ҳар чо,
Ҳар субҳ барад салому пайғом,
Ҳар он чӣ, ки дилсиёҳи орад,
Бигзор, ба чош ях намояд.
Даллолаи чанг чашм пӯшад,
Маҳбубаи сулҳ рӯ кушояд.

РӯЗҶОИ ХУБ

Саҳифа бар саҳифа дафтари дил
Кушояд бар қалам оғӯши худро.
Биё илҳом, охир бар дари дил
Бидеҳ як дам ба шодӣ гӯши худро.
Агар таърих бошад як китобе,
Дар он ҳар сол як боби муфассал,
В-агар дар ишқ ҳам бошад ҳисобе,
Фақат ишқи Ватан-модар мукаммал,
Ба мисли чашмаҳои кӯҳсорӣ,
Ки дар ҳар фасл шаффофу зулоланд,
Шаванд ин рӯзҳои хуб чорӣ,
Ки дар таърихи инсон бемисоланд.
Ҳам аз ин пур зи ҳосил мевазорон,
Ҳам аз ин кӯҳҳои сар бар афлок,
Ҳам аз ин рангу рухсори баҳорон,
Ҳам аз дарё, ҳам аз сабза, ҳам аз хок.
Бубинам шӯълаи иқболи одам,
Бубинам чеҳраи баҳти баланде,
Бубинам рӯи гулгӯши диёрам,
Бубинам мавҷи баҳри дилписанде.
Зи домони вафо дорам дудада,
Дили ман то насозад бас заданро.
Ба шавқе то сахар шабҳо нишаста,
Сароям ишқи пурчӯши Ватанро.

АБРҲОИ САФЕД

Ҳамдигарро бӯса карданд абрҳои сап-сафед,
Барқ нур афшонду раъд аз нав бизад бонги сафар.
Заврақи фикрам аз ин рӯ сӯи дарёи умед
Рафт аз лангарғаҳи ороми худ боз аз дигар.

Боз тӯфону азоби раҳ ба сӯи матлабе,
Боз ҳамчун ҳезуми тар дуд кардан, сӯхтан.
Боз бар роҳи вафои дилбари ширинлабе
Лаб газида, чашми ҳайратро ба ҳасрат дӯхтан.

Гап-гапе ҳаст, ин, ки гӯё ошиқӣ дар асри бист,
Мисли ҳар кори дигар, садбор осонтар шудааст.
Не, ба ин розӣ наям, ин фикрҳои сарсарист,
Давр дилкаш, ёр зебо, ишқ сӯзонтар шудааст.

Рост гуфтӣ, ман ба чашмонат агар созам нигоҳ,
Мекунам шарм аз сафедихои ҳар мӯи сарам,
Лекин аз сарпанҷаи ишқат кучо ёбам паноҳ
Дар дилам пинҳон ниҳоли орзу мепарварам.

Рафт агар аз дидагонат хоб то вақти сахар,
Буд, шояд, ёр бо ёди мани шабзиндадор.
Ишқ, оре, менамояд хобҳоро дар ба дар,
Мебарад аз ҷони одам сабру орому қарор.

ҲЕҶ МОҲЕ МИСЛИ
МОҲИ МАРТ НЕСТ

Ҳафтае як шеър гуфтан шарт нест,
Мерасад ҳар мева дар айёми худ.
Солро аммо ду моҳи март нест,
Моҳҳо доранд ҳар як номи худ.

Март – моҳи интизорӣ. Интизор
Боғбону боғу деҳқону замин.
Март – моҳи беқарорӣ. Беқарор
Қалби ошиқ, зулфи ёри нозанин.

Март ҳамчун наварӯси навбахор
Мекунад аз корн худ гӯё ки шарм,
Лек охир мекашад беихтиёр
Боғҳоро саҳт дар оғӯши гарм.

Карда пур кафро зи борони сахар
Дасту рӯ шӯянд гулҳои чаман,
Булбулон баргашта оянд аз сафар,
То зи нав хонанд дар боғи Ватан.

Ҳафтае як шеър гуфтан шарт нест,
Ин дуруст, аммо ба ҷуз фасли баҳор.
Ҳеҷ моҳе мисли моҳи март нест,
Мекунад вай шоиронро беқарор.

РҮЗИ БОРОН

Баҳорон буд, фасли гулшукуфту рӯзи борон буд,
Ба ҳар мижғони сабзи арчаҳо марворид овезон.
Ба дарё мавҷҳо, дар қалби софат лутф меҳмон буд,
Ҷаҳон гӯё барои ман саросар боғи эҳсон буд.
Замин гулшӯш, гул майнӯшу ту хандону ман хайрон.

Баҳорон буд, айёми арӯсии гули раъно,
Ки хоросанг ҳам меҳост дар ин лаҳза бошад нарм.
Аҷаб не, 3-ин сабаб бо ман нишастӣ як нафас танҳо
Хаёлу хоби ширин бо ҳақиқат гапш ҳаммаъно,
Зи барқи чашми шӯхат барфҳои кӯҳ мешуд гарм.

Ҷасорат карда, он дам хирмани оташ ба бар кардам,
Саропо сӯхта, аммо нагаштам хоку хокистар.
Чӣ ҳикмат буд ин чо? Аз чӣ ман бар худ сипар кардам?
Чӣ сон аз байни ин оташ саломат ман гузар кардам?
Ва ё аз файзи абри баҳманӣ будам саропо тар?

Баҳорон буд, оре, олами эҳсос рангоранг,
Даруни хона саҳрои васси сабзи беохир.
Уфуқи бахт мезад бар худи хуршед гӯё чанг,
Ду дил ин чо ба ҳам буданд чӯровозу ҳам-оҳанг
Ҳакам ишқу вафодорӣ гувоҳи ҳозиру нозир.

Агарчанде фалакпаймо наям, аммо дар ин асно
Паридам бар фазои дуру кардам вазни худро гум,
Барои ҷисму ҷони ман на поён буду на боло,
Замин аз дур метобид ҳамчун гунбази зебо,
Сарам мегашт чун пухта расида хӯшаи гандум.

Шудам наздик бар моҳу ситора, ногаҳ овозат
Фаровард аз само андар замини сабзи махмалшӯш,
Тапам то чун кабӯтар боз пеши чашми шахбозат,
Намоям чувстучӯ роҳи муаммохонаи розат.
Ба қалби ҳамчу вулқанхо хурӯшону лаби хомӯш.

Баҳорон буд, дар айни назокат кӯҳсорон буд,
Ба рӯи сабзаҳо мерехт об аз абри найсонӣ.
Суруде з-ӯ ба рӯи баргҳои шохсорон буд,
Ки ин оҳанги арзу илтимоси интизорон буд,
Ба даргоҳи ту ман ҳам омадам онгаҳ ба меҳмонӣ.

Намекардӣ ту гар шайдо, намекардӣ ту гар мафтун,
Зи нав фасли баҳори рафтаи умрам намеомад.
Ба пеши чашми мушгоқони дидорат ба сад мазмун,
Чунин зебо намешуд гул ба гулшан, лола дар хомун
Пас аз шои фироқ ин субҳи рахшон ҳам намеомад.

ДАР ДОМАНИ СЕБАРГАҲО

Кайфест ачаб дар шаби махтоб ништастан,
Дар домани себаргаи сероб ништастан,
Ду пой нихода ба лаби об ништастан,
Бо гавҳари якдонаи ноёб ништастан,
Дар соҳили дарёчаи Варзоб ништастан.

Ҳар дам бинамуда ба рухи мавҷ назора
Пошад ниғаҳи чапми сиёҳе чу шарора,
Хуб аст ба чавғони сияҳбед ишора –
Бинмуда, ба он кокули пуртоб ништастан,
Дар соҳили дарёчаи Варзоб ништастан.

Ҳар чашма, ки фавворазанон чоми нав орад,
Бар шахру деҳа ҳадяву пайғоми нав орад,
Як қувваю як рӯҳу як илҳоми нав орад
Бо ёр ба ду дидаи беҳоб ништастан,
Дар соҳили дарёчаи Варзоб ништастан.

Бегоҳ насим оварад ар бӯи муаттар,
Дил майл кунад ғангаю барғанга ба дилбар.
Бигзор шавад бар ҳама дилдода муяссар,
Аз лутфи чавонӣ шуда шодоб ништастан,
Дар соҳили дарёчаи Варзоб ништастан.

ТАКРОР

Ба кас ҳар он чӣ наздикасту маҳбуб,
Забон онро кунад бисёр такрор,
Баҳору зиндагӣ дар шеърӯ мактуб
Аз ин рӯ мешавад ҳар бор такрор.
Агар гӯянд шеърӯро рафиқон
Ғае бикру ғае такрору тақлид,
Навиштан мушкил асту гуфтан осон,
Ҷаҳонро ҳар касе бо чашми худ дид.
Бале, ман менамоям боз такрор,
Баҳору васфи ин зебоватанро
Ба ёд орам дар ин ҷо боз як бор
Лаби маҳбубаи ширинсуханро.
Нигоҳи шӯху сӯҳбатҳои ширин,
Шукуфтанҳои боғу бўсағирӣ,
Чу хуш такрор гардад дар ҳама ҳин
Зи айёми ҷавонӣ то ба пирӣ.
Садои мавҷҳои «Баҳри тоҷик»,
Наи ҷӯшонӣ андар кӯҳсорон,
Дило, бигзор аз ҳар дуру наздик,
Шавад такрор мисли оби борон.
Зи таҳти қалби амниятпарасташ,
Бикӯшад халқи ман бисёр-бисёр,
Намояд, ҳар чӣ меояд зи дасташ
Ки ҷанг асло нагардад ҳеч такрор.

НАҒАСИ ГАРМ

Нағаси гарми баҳор омаду дар рӯи замин
Қолини сабзаи нав бар ҳама сӯ боз кушод.
Бӯса зад аз даҳани ғунча чу боди мушкин,
Лаби пурхандаи гулҳои чаман роз кушод:

– Дар кучой, ту, биё гамбусаки тиллоранг,
Як зимистон, ки зи ту дур будам, кӯр будам
Шуст борони баҳорӣ зи рухам гарду чанг
Бин, чи хушрӯй шудам, дина, ки бенур будам...

Гар баҳор аз нағаси худ яхи сард об кунад,
Сухани нағз кунад нарм дили инсонро
Наҳр агар каҳр кунад, ҳарчи ба гирдоб кунад,
Шавад ар ром, кунад хизмати боғистонро.

Дар заминкан ҳам агарчанд бувад тираву тор,
Мешавад нешзада сабз гаҳе нӯги пиёз.
Бар тани зинда ҳарорат бидиҳад зӯру мадор,
Ба рутубат бикунад чанг паи умри дароз.

Сухани нағзу самимона барои инсон,
Лозим онгуна, ки хандидани хуршед ба боғ.
Нур деҳ бо суханат бар шаби ҳичрони касон,
То бигирӣ ту каме ҷои дурахшанда ҷароғ.

Нафаси гарм бувад воситаи дилгармӣ,
Ба ҳаёт, оила, бар рӯзи дигар, соли дигар.
Нафаси сард фақат дилхунукӣ, бешармӣ
Оварад, гаштаю баргашта ба ҳар хонаву дар.

Нафаси гарм – ду-се ҳарфи накӯ бар бемор,
Нафаси гарм – бигӯӣ, ки шавад тӯю сур.
Нафаси гарм – ба ту вақти сафар гӯяд ёр:
Бехатар бод, азизам, сафарат бар раҳи дур.

АРҶСИ СОЛ

Баҳорон чун арӯси нозанини сол
Табиатро бикард аз таҳти дил оғӯш,
Чавобан боғҳо ҳам баҳри истиқбол
Шуданд имрӯз бо сад хуррамӣ гулшӯш.

Аз ин мисли табассум кардани раъно
Кушояд таъби шоир ғунҷаи маъно.

Гилеми сабзгуни домани кӯҳсор
Шуда паҳн ин замон монанди пойандоз.
Барои дидани хуршед ҳар як гул
Ба шабнам шуста худро, медихад пардоз.

Аз ин паррандагон ҳам бо ғазалхонӣ
Биёнд аз ҳама сӯ баҳри меҳмонӣ,

Бишуд бегоҳу рӯзи кор шуд охир,
Дар оғӯши чарогон ғарқ шуд шаҳрам.
Надонам аз чӣ бошад боз беохир
Зи хурсандӣ кушода мешавад баҳрам.

Ки ин танҳо зи таъсири баҳорон нест,
Ва ё з-акси ҷамоли гулӯзорон нест.

Дар ин фурсат, ки андар осмони соф
Ситора бо ситора мекунад сӯхбат,
Дар ин вақте ки аз ҳар ҷонибу атроф
Шавад боло суруди шодию шӯхрат,

Дилам гӯяд, ки ҳисси хеш кун изҳор,
Ки фармони варо ман мекунам такрор.

Набинӣ то дигар рӯи фалокатро,
Ватан, халқат намуд зарҳез хокатро.
Баҳорон дод сад нозу назокатро,
Иҷозат деҳ, ки бӯсам рӯи покатро,

Ки ту фасли баҳори беҳазони ман
Бақои рӯзгори хонадони ман.

ИЛОВА БА ҚИССАИ КУҲАН

Ҳазорон солҳо мекард Фарҳод
Ба ёди Ширини худ оху фарёд.

Хаёлаш гирдбоди роҳ мешуд,
Рухаш монанди барги коҳ мешуд.

Лаби хушқаш, вале чун дар баҳорон,
Ҳамешуд тар каме аз оби борон.

Ба ёди Ширин аз нав шод мешуд,
Ба мисли шоҳини озод мешуд.

Суруди «омад-омад» месуруд ӯ,
Чу домод бағалро мекушуд ӯ,

Ки то гирад арӯсастро ба оғӯш,
Кунад ғамҳои хичронро фаромӯш.

Вале чун абри найсон дур мешуд,
Лабонаш хушк, бахташ шӯр мешуд,

Зи нав боз аз забонаш нола мечаст,
Ҳазориспанд ҷои лола мераст.

Бад-ин ҳолат ҳазорон солҳо боз
Бигирад рӯзҳои анҷому оғоз.

Яке аз рӯзҳои навбахорон
Ба Ёвон шуд бапо келинбиёрон,

Ба роҳи нав ғазалхон Ширин омад,
Ба назди дӯстдори дерин омад,

Ҳамезад бӯса ӯ озод-озод
Сари ҳар як нафас аз рӯи Фарҳод.

Варо Фарҳод ҳам дар бар кашида,
Лабони ҷонфизояшро макида,

Ба мисли роздорон роз мегуфт,
Биё бӯсам зи рӯят, боз мегуфт,

Ки баъди асрҳои интизорӣ,
Расид ин рӯзҳои бахтёрӣ.

Баҳодурбозувонеро ки имрӯз,
Дар инчо дар чунин айёми фирӯз,

Биоварданд Ширин пеши Фарҳод,
Бидорад доимо таърих дар ёд.

Замин Фарҳод буду об Ширин,
Гирифт анҷоми нав ин нақли дерин.

БА МЕҲМОНИИ БАҲОР

Яке аз рӯзҳои сарди фасли баргрезон буд,
Шамоли бӯи барфоранда бар рӯям ситезон буд,
Дар он вақте ки ҳар барги хазон афғону хезон буд,
Ба меҳмониҳои фасли навбахорон рафта будам ман.

Ситора пеши дар хуршедрӯи ман даро мегуфт,
Лаби ӯ, хандаи ӯ, чеҳраи ӯ марҳабо мегуфт.
Ба уммеи ҳамин лаҳза дили ман ҳам худо мегуфт,
Ба кӯяш дар қатори дилфигорон рафта будам ман.

Кашида дар тасаввур сурати рафтори оромаш,
Бидидам ахтарони субҳ дар чашмони чун шомаш,
Уфуқи сурхи дуродурро дар рӯи гулфомаш,
Саҳар гӯё ба сайри лолазорон рафта будам ман.

Ба тан пӯшида ӯ перохани зебои атласро,
Агарчанда фишорад бо табассум дасти ҳар касро,
Бимонад, қуллаи кӯҳи баланди дастнорасро,
Чи баҳте то ба пой кӯҳсорон рафта будам ман.

Сурудеро, ки вай ҳоло на оҳангу сухан дорад,
Ҳарорат лек аз дилҳо, тароват аз чаман дорад,
Шабу рӯзон барои ӯ дили чӯшони ман дорад.
Қасам, бар хонааш чун роздорон рафта будам ман.

Дусад фикру хаёлро ба сар оварда мебурдам,
Дар ин бозӣ дили худ бой додам, оламе бурдам,
Ҳамеболидаму аз ташнагӣ гӯё ки мемурдам,
Агарчанде ба пеши чапмасорон рафта будам ман.

Яке аз рӯзҳои сарди фасли баргрзон буд,
Табиат гӯйё дӯкони ранги зардрзон буд.
Дар он вақте, к-аз оғӯши чаман шодӣ гурзон буд,
Бале, баҳри тамошои баҳорон рафта будам ман.

САБР КУН, ЭИ ГУЛИ БОДОМ

Боди чонбахш намуд арчи аз ин сӯй гузар
Сабр кун, эй гули бодом, ду-се рӯзи дигар,
То зимистон надихад боз фиребат ногоҳ,
Макушо муғчаю лабханд мазан мисли сахар.

Ед дорам, ки ту ҳар сол ба сад чӯшу хурӯш,
Пешгар аз ҳама гул мезанӣ андар бару дӯш.
Дида ин ҳусну чамоли ту зимистон аз роҳ
Гашта меомаду мекард чу деве оғӯш.

Бӯсаи сард зи рӯи ту малоҳат мебурд,
Аз танат шираю аз қалб ҳарорат мебурд.
То ниҳолон ба ту бар бесамарӣ таъна зананд,
Гули уммеди ту чун дузд ба ғорат мебурд.

Сабр, кун, эй, гули бодом, ду-се рӯзи дигар,
Бар зимистон бикунад то ки баҳори ту зафар.
Пас бикун тӯи арӯсии худатро барпо,
То шавӣ ҳамчу ниҳолони дигар боровар.

БОҒБОНРО МЕПАРАСТАМ

Ҳар шоҳаи ин себи шукуфта,
Гӯяд: кушодам рози нуҳуфта.
Дорад аҷоиб як лаззати хуб,
Ҳисси ниҳонӣ, ҳарфи нагуфта.

Чун духтарони барқадрасида,
Ҳар як ниҳоли қоматкашида,
Аз домани худ гул мефишонад,
Ояд чу боди фораи вазида.

Дар себзорон мафтуну мастам,
Аз ин дақиқа, то ин, ки ҳастам,
Дастони деҳқонро мефишорам,
Ман боғбонро мепарастам.

Дарде набинад дасти хунарвар,
Дастии хунарманди боғпарвар,
К-аз дашту чӯли дирӯза имрӯз
Ояд насими шӯҳи муаттар.

Ҳар шоҳаи ин себи шукуфта,
Дар ин шаби маҳтобӣ нахуфта,
Гоҳ аз замини гоҳ аз ситора
Хоҳад шунидан ҳарфи нагуфта.

БАҒҲОИ ТИЛЛОӢ

Барғҳои сабз тиллоӣ шуданд,
Сурхрӯ гӯё ки аз бой шуданд.
Лек аз сайри шамоли тирамоҳ
Зери по афтода харҷой шуданд,
Дар фироқи боғ савдоӣ шуданд.

Меваҳоро чида чун дурдонаҳо,
Мардумон бурданд суи хонаҳо.
Барғҳо монданд чун болу паре
Баъди кӯчи булбулон аз лонаҳо
Дур аз сарманзили чононаҳо.

Боз фардо чун расад фасли баҳор,
Барғҳои тоза андар шохсор
Боз ҳам гаҳвораҷунбонӣ кунанд,
Дар сари гулҳо қатор андар қатор
То шавад ҳар як ниҳоле сербор.

Боғҳо чун Ҳотами тоӣ шаванд,
Меваҳои сабз тиллоӣ шаванд,
Дида онро барғҳо боз аз ғурур
Худписанду маст аз бой шаванд.
Боз ҳам рӯзарду харҷой шаванд.

САФИРИ ИШҚБОЗОН

Он шаб, ки чу хоб, нури дида,
Аз дидаи ман шудӣ гурезон,
Гулгунча сахар рухат надида,
Рухсора кушод ашкрезон.

Вақте ки зи сайри боғу гулшан
Баргапт насими навбахорон,
Гуфтам, ки даро ба хонаи ман,
Овар хабаре ба интизорон.

Дар хона даромад ӯ ба шодӣ,
Зад бар рухи ҳарчи бўсаи гарм,
Пас рафт зи нав ба сӯи водӣ,
Гӯё ки намуда андаке шарм.

Гарчанд насими субҳгоҳон
Аз ту хабаре ба ман наовард,
Лек аз дили танги ман шитобон
Гарди ғаму ғуссаро баровард.

Дидам, ки чӣ гуна тоз-тозон
Дарёчаи шӯҳ медавад пеш,
Вай ҳамчу сафири ишқбозон
Шодаст зи мавчу ғайрати хеш.

Дидам, ки чӣ гуна лолазорон
Дар роҳи шафақ шафақ кушода,
Дидам, ки чӣ гуна баъди борон
Гул ғунча варақ-варақ кушода.

Дидам, ки ҳамедамад фаровон
Андар тағи тоқ кӯзақандӣ.
Бигрифта ба дӯш шохсорон
Сад хирмани гул ба сарбаландӣ.

3-ин рӯ дари хонаам шабу рӯз
Бошад чу дари дилам кушода,
То рӯҳи ҳаёти оламафрӯз
Уммеди маро кунад зиёда.

ШАҲРИ АЗИЗАМ

Шаҳри ман, кишвари ман, дилбари ман,
Наравад ишқи ту дур аз сари ман,

Ман зи айёми чавонӣ ба барат
Ёфтам напъунамо чун писарат.

Лолаҳо чидаам аз кӯҳсорат.
Сайр кардам ба гулу гулзорат

Дасту рӯ шуста ба оби дарё
Тохтам шодикунон бар сахро.

Ҳар замон боди сабо бегилае
Менамуд аз сару рӯям силае.

Ту ба оғӯши худат чандин сол
Парвариш кардӣ маро ҳамчу ниҳол,

Пас дари илм ба ман бикшодӣ,
Ақлу идроку заковат додӣ,

Чу ба хуснат ту диламро бурдӣ,
Меҳр бастам ба ту ман аз хурдӣ.

Шаҳри ман, кишвари ман, дилбари ман.
Ҳар нафас ёди ту болу пари ман.

Дар шаби равшани айёми баҳор
Буд чашмам ба раҳи чонон чор,

Зери по пур зи алафҳои кабуд,
Оби анҳор ҳамехонд суруд.

Осмон дар назарам тобора,
Мешудӣ пур зи гули сайёра.

Гар расад шарфаи пое аз роҳ,
Менамудам ба ҳамон сӯи нигоҳ.

Дил ба сад қўчаю чашмам як сӯ
Дар раҳаш буду, бинам аз паҳлӯ

Омадаст... Аз ҳаяҷон сурх шудам
Аҷабо ман ба чи ҳолат будам.

Зеб дода ба қаду андомаш
Куртаи ранги гули бодомаш.

Аввалин дафъа дар он шаб ба ҳаёт
Бӯса кардам зи лаби ҳамчу набот,

Буд гарчанд табиат ба пинак
Лек зад барги сафедор чапак,

Шаҳри ман, кишвари ман, дилбари ман
Шафақи толси ман, ахтари ман,

Субҳ чун пардаи шаб боло кард,
Чехраи софи туро зебо кард.

Буд хангоми гули шафтолу,
Беқарор ин дили ман чун моку.

Рафтам он рӯз ба сад завку виқор
Бори аввал ба сари меҳнату қор.

Шаҳри ман, кишвари ман, дилбари ман,
Гулшани тозаи номовари ман.

Ту маро мебарӣ бо роҳи сафед
Бесабаб не, ҳама дунё баумед.

Баски додӣ ту ба ман авчу камол
Ҳам гули бахт ва ҳам истиқбол.

Ман азони туву ту з-они манӣ,
Ҳади чон бар ту, ки чонони манӣ.

ИН НАСИМ МЕРАВАД
БА РОҶИ ДУР

Менишинад чу шамси зарринрӯ,
Мевазад боди шӯхи роҳатбахш,
Мешавад боз паҳн аз ҳар сӯ,
Мавҷҳои суруди ҳайратбахш.
Боди шӯхе ки мевазад ин сӯ,
Аз дили киштзори кӯҳистон,
Аз сари барраҳои чингиламӯ,
Менамояд убур бӯсакунон,
Сар фуру карда хоксорона,
Пур зи ҳосил дарахтҳо чандон,
Мевазад боди шӯх мастона,
Дода авлонч шоххоро он.
Ҳамчуноне ки шӯхии оҳу
Базми оғӯши кӯҳсорон аст,
Себу ноку анору шафтолу
Зиннати боғҳою бӯстон аст.
Ватани бахт дида раҳ то раҳ,
Бо дили шоду завқи аз ҳад беш,
Ҳамчу нуре ба зидди шои сияҳ,
Ин насим медавад ҳамеша ба пеш.
Чунки ӯ меравад ба роҳи дур,
Мекунад тай тамоми оламо,
То кунад нақл бо дили масрур,
Қиссаи сарзамини хуррамро.

ПАҲН ШУД ОВОЗИ ШҶҲИ ШАРШАРА

Аз баландӣ гар ба он сӯ бингарӣ,
Паҳн гардидаст дашти беканор
На дарахте ҳасту на як ҷонваре
Ҷуз ба ҳар ҷо буттаҳои хордор.

Гар чакад борон дар он ҷо тез-тез,
Паҳн мегардад гилеми каб-кабуд.
Барраву бузғолаҳо дар часту хез
Гаштаву ҷӯпон ҳамехонад суруд.

Лек чун хуршед бе як фосила,
Нурборон мекунад ин ҷойро,
Гар қадам монӣ намояд обила
Гармии хокаш таги ҳар пойро.

Ин сухан машҳур байни мардумон:
Доимо ҷӯяндаҳо ёбандаанд.
Кори некеро ҳама чун дoston
Аз забоне бар забоне мебаранд.

Ҳаст дар як гӯша кӯҳи сарсафед,
Қуллааш боло зи ҳар абри баланд.
Сураги дашту вафо якҷо кашед,
Дар назар ғалтад ниҳоят дилписанд.

Навчавоне шуд аз ин чо даргузар,
Дид: оху медавад дар кӯҳсор.
Ногаҳон омад варо фикре ба сар:
Нест оё дар дили кӯҳ чапмасор?

Баъди чандин рӯз бар обу арак
Ғарқ гапта мебаромад ӯ ба кӯҳ.
Чун шумурд аз кӯҳ ӯ чандин варақ
Дид як кӯли калони бошукӯҳ.

Андаке рафту ба ин чо одамон
Шод бо азми бузурге омаданд,
То ки оби соф аз кӯли калон
Сӯи дашти бесамар, онҳо баранд.

Ногаҳон дишаб ба дашти беканор
Паҳн гапт овози шӯхи шаршара.
Вай чу мусиқии фатҳу ифтихор,
Медихад акси садо аз ҳар дара.

МУРҒИ ИЛҲОМ

Мурғи илҳомам, ту аз рӯи вафо,
Болу пар бикшо чу мурғони ҳаво,
Сайр бинмо дар фазои ин Ватан,
Бин ҳама нашъунамои ин Ватан,
Бо муҳаббат кун назар бар ҳар тараф,
Дурри маъно гир аз қалби садаф.
Чун гузар аз кӯҳсорон мекунӣ,
Шодии худро дучандон мекунӣ
Назди онҳое бишав меҳмон, кунун –
Мекананд аз кӯҳ маъданҳо фузун,
Завқ бинмо, бол бикшо, пеш дав,
То ба сахроҳои колхозӣ бирав!
Бош ҳамсӯхбат ба ҳар пиру чавон,
Дар миёни водихои зарфишон.
Бин чи сон меҳнатпарастони далер
Карда ичро корҳои беназир.
Даштҳоро чун гулистон кардаанд,
Ҳар чи меҳонад Ватан он кардаанд,
Боз ҳам боғайрату азму хурӯш
Чашмасон ҳастанд, рӯзу шаб ба чӯш.
То ки ному шӯхрати худро дучанд
Баъд аз ин созанд аз ин ҳам баланд.
Мурғи илҳомам, туй ҳамрози ман,
Мешавад парвози ту парвози ман!
Ҳамчу моҳисе, ки дар ҳар мавҷи об
Мечаҳад бо шавқ ҳар сӯ бо шитоб,

Мисли он ту дар фазо шодонатар,
Балки чандон боз устоданатар,
Сайру гардиш карда, бар ҳар сӯ нигар,
Бин шукӯҳи боғи авлоди башар.
Рав барои дарс омӯзӣ зиёд
Ҳам ба мактаб ҳам ба фабрику завод,
Бин ҳама бунёдкорихои нав,
Ҳар нафас дар мулкамон симои нав.
Пештар рав рӯз то рӯз, эй азиз,
Дарси сидку меҳр омӯз, эй азиз!
Гӯш бинмо бар дили халқи Ватан,
Бишнави то аз вафодорӣ сухан.
Ҳамнафас бо мардуми озод гард,
Мисли ман бо мардуми дилшод гард.
Он чӣ дидию шунидӣ дар сафар,
Орзуи хешро ҳам сар ба сар,
Содикона кун ҳикоя бар қалам,
То ки созад пас ба дафтар ӯ рақам.
То ки аз ҳар кас бубинӣ илтифот,
Пас намон, эй мурғи илҳом, аз ҳаёт!

ДИЛ БА КОЛХОЗИ
ШУМО ОШИҚ ШУДАСТ

Дил ба колхозии шумо ошиқ шудааст.
Ошиқи якумрии содиқ шудааст.
Чунки қору боратон, эй дӯстон
Бар муқофоти Ватан лоиқ шудааст.

Кони пахта домани майдонатон,
Пур зи неъмат рӯи дастурхонатон.
Хонаи нав, мактаби нав, роҳи нав
Ҳосили меҳнат – ҳузури ҷонатон.

Ҳар ниҳоле бар ниҳоле ёр шуд,
Боғ барпо гаштаву пурбор шуд,
Об омад, нур омад, бахт ҳам
Мазраи беҳосиле гулзор шуд.

Маҳкам аз домони ҳиммат дошта,
Обрӯи хешро бардошта,
Пешсаф бошед аз ин ҳам бештар
Пахтаи бисёрро ғундошта.

ОВОЗИ МУСИҚӢ

Боз шуд овози мусиқӣ баланд,
Бо ҳавои шӯхпанги дилнишин,
Дар назар гӯё намоён мешаванд
Печу тоби куртаҳои кребдишин.

Ин чӣ оҳангест меорад ба ёд
Шаршари оби равони чӯйро?
Ё ки мебинам ба саҳрои кушод
Чунбиши барги гули хушбӯйро?

Ин чӣ сози пурчаранги дилписаид
Мисли мавҷи хандаҳои духтарон?
Ё ки аз шохе ба шохе мепаранд
Дар баҳорон тӯдаи паррандагон?

Дам ба дам шодону аз наздику дур
Мерасад овози мусиқӣ ба гӯш,
Ғарқ гашта ман ба дарёи сурур
Мешавам мафтуну меистам хамӯш.

БА ЧАШНИ ПИРИ ХИРАД

Қабл аз ин папҷсаду панҷоҳ сол,
Чашмае гашт бурун софу зулол.

Шуд равон, ғайрати пай дар пай кард,
Оқибат роҳи дарозе тай кард.

Зад сари хеш чу аз санг ба санг,
Хонд садҳо ғазали рангоранг.

Гулғули шаршарааш боло шуд,
Ташна бар замзамааш шайдо шуд,

Гоҳ чун боди сабо беозор
Бӯса зад аз руҳи гулҳои баҳор.

Гоҳ шуд захри лаби бадҳоҳон
Сӯхт кому даҳани бедаҳанон.

Гоҳ борони маҳи найсон шуд,
Гоҳ чун барқ шуду рахшон шуд.

Гоҳ шуд мӯниси кулфатзадагон,
Гоҳ шуд соқии базми дигарон,

Гоҳ шуд ашқу зи ҳар мижжа чакид,
Гоҳ шуд хоку дар он сабза дамид.

Ҳеҷ гаҳ ях нанамуд аз сармо,
Нашуд он ё ки бухор аз гармо,

Дид чун гардиши ин олабро,
Бӯса зад ҳар қадами одамро.

Ба раҳи сидқу вафо чорӣ шуд,
Гуфт: неки ту ниғаҳ дорӣ, шуд.

«Дона резӣ, ба каф ояд хирман,
Хор корӣ, бидаронад доман».

Дид бо чашми хирад неку бад,
Оқибат чашма бишуд руди хирад.

Номи ин руди хирад Қомӣ шуд,
Шафақи субҳу маҳи шомӣ шуд.

Рудҳо баски ба инсон ёранд,
Асрҳо зӯри чавонӣ доранд.

Мана, устои бузург, ин дам боз
Меҳри мо бар раҳатон пояндоз.

Мо дар ин кишвари озодшуда,
Сабз гардида, гулободшуда,

Чашн гирем чавонии шумо,
Хираду назми чаҳонии шумо.

ДАРӢИ ТАЛАС

Ба монанди йигити аспгозе
Ба рӯи санғхо бинмуда бозӣ,
Савора медавад дарӢи кӯхӣ
Аз ин водии сабзу пуршукӯхе.

Чу аз оина з-ин дарӢи шаффоф,
Намояд зиндагии гирду атроф
Чароғаҳҳои пур аз гӯсфандон
Ба соҳилҳо намуда паҳн домон.

Дар ин чо кӯҳ бар пероҳани худ
Кушод аз чайб гул то домани худ.
Чу дида нахру водии Таласро
Кушодам дафтари ишқу ҳавасро.

...Шабона юрти мо шуд чун чароғон,
Даромад духтари гулрӯи хандон.
Суруде хонд беҳад шӯху дилкаш,
Ду рӯяш шуд ду лаълии пуроташ,

Ду чапмаш ҳам чу ду фаввораи нур,
Кашад бинандаро бар сӯяш аз дур.
Ҳасад бар толеяш дорад ситора,
Ба роҳаш орзу дорад назора.

Аз ӯ дидам ман имрӯзи Таласро,
Саодатманд авлоди Манасро.
Ба ман як дам, ки ин гул ҳамнафас шуд,
Дилам монанди дарёи Талас шуд.

...Агар ҳар сол дар фасли баҳорон
Талас аз шодӣ меояд ба туғён,
Ба ҳар як мавҷи он, ҳар ғул-ғули он
Садои қалби ман ҳам ҳаст, ёрон!

САРЗАМИНИ ҲИММАТУ ЭҲСОН

Набуд абре ба сахни осмони софи нилобӣ
Ҳамезад шамс бар мӯҳои тиллоранги худ шона,
Дар он фасле ки субҳаш босафо, шабҳош маҳтобӣ,
Қадам мондам ба ин манзил, ба ин кишвар, ба ин хона.
Салом, эй Украина, сарзамини ҳиммату эҳсон,
Ба ҳурмат мекунад таъзим бар ту қуллаи Помир.
Садои шар-шари дарёчаҳои шӯҳи кӯҳистон,
Ҳамегӯяд, ки ҳастам бо Днепр ёру ҳамтақдир.
Ба Киеви шукуфон бо муҳаббат чашм медӯзам,
Ва мебинам шукуфтанҳои боғи шодмониро.
Чу аз обаш ҳаменӯшам, заминапро ҳамебӯсам,
Ки афзун менамояд ин ба кас зӯри чавониро.
Ба сахроҳои беҳадду ҳудуди сабзу тиллоҳез,
Намуда эҳтиром аз таҳти дил халқи баҳодурро,
Бибурдам аз лаби Сиру Аму бинмуда дастовез
Садокат, посхотирдорию меҳру тафохурро.
Зи ҳар як дида мо фаввориҳои меҳру вафо дидем,
Табассуми гӯиё чун баҳр дар ҳар лаҳза мезад чӯш.
Сухан гуфтему бишнидему хандидему рақсидем,
Ба ҳар чо бо бародарҳои худ ҳамдӯшу ҳамоғӯш.
Агар кас бар диёре, сарзамине мешавад мафтун
Ба ёди он ба ёдаш боғҳои беҳазон ояд.
Аз ин рӯ ман баланду зӯртар каф мезанам акнун
Ба ҳар маҷлис, ки номи Украина бар забон ояд.

ИШҚИ МАН

Ишқи ман ин турна не, к-ояд фақат рӯзи баҳор,
Нест ё чун кӯчаи сарбаста дар шаҳри қадим.
Вай наматарсад зи фасли гарму сарди рӯзгор,
Вай бувад пуррафто, пуркор чун роҳи азим.

Дар замине сабз шуд ин ишқ, к-андар рӯи он
Медавидам дар чавонӣ сарбараҳна, пойлуч.
Рӯзҳоро мефикандам пушти сар осон чунон,
Ҳар яки он буд гӯё халтаи бодомии пуч.

Ишқ омад. Гуфт шабҳои ту аз сӯзу гудоз
Аз ҳисоби рӯз мегардад дарозу тиратар.
Рӯзҳоро ман вале кардам ба худ аз шаб дароз
Ёфтам аз чехраи шомии сияҳрӯи саҳар.

Ишқи ман ин соя набвад, то фақат дар офтоб
Чилвагар гардад ба роҳи сояпарвар гулруҳон.
Ишқи ман аз ду ҷиҳат бошад ба мисли барқи об
Гоҳ гардад кувваю гаҳ нури ҳар як хонадон.

Нест ишқи ман ба мисли нотиқи минбарпараст,
То сухан гӯяд фақат аз баҳри изҳори вучуд.
Вай ҳамӯшона Замиро дошта бар рӯи даст,
Мезанад чашмак ба сӯи осмони кап-кабуд.

Чангчӯ санчад чу ҳар боре яроқи катли ом,
Мефитад беихтиёр андар вучудам зилзила,
Ишқам он дам менамояд хоби шабҳоро ҳаром,
Сулҳ то созад сари тифлон сахаргоҳон сила.

Чисмхо дур аз замин доранд гӯё маррас,
Аз ҳамон чо гумшавии вазн ёбад ибтидо.
Лек ишқи ман аз он парво надорад заррас,
Вазни худро гум нахоҳад кард вай дар ҳеч чо.

Чунки ними вазни вай аз ҷавҳари меҳри Ватан,
Ними дигар шираи нахли баҳори дӯстист.
Ишқи ман чун хӯлаи маҳсуси доим барқзан,
Як ҷароғе дар сутуни пойдори дӯстист.

ЭЙ СУРУДИ МАН

Биё чун ҳофизи хушхон ба гуфтор, эй суруди ман,
Намо рози диламро аз нав изҳор, эй суруди ман,
Ба парвоз о дар ин гулзори бехор, эй суруди ман,
Гузар чун мекуни аз кӯи дилдор, эй суруди ман,
Саломамро расон бо шавқи бисёр, эй суруди ман.

Ҳамеша дар равонӣ то ки чун оби равон бошӣ,
Ба дунё омада шоистаи даври замон бошӣ,
Намири ҳеҷ гоҳе зинда монӣ, ҷовидон бошӣ,
Барои он ки бар пиру ҷавон вирди забон бошӣ,
Нишастам то сахар баҳри ту бедор, эй суруди ман.

Ба софӣ оварӣ бар ёд оби чашмасоронро,
Ба рақс оӣ ба созат охувони кӯҳсоронро,
Бубинам аз рухат нашъунамои лозоронро,
Зи ту ҳис мекунам ман нақхати боди баҳоронро,
Чу месозад туро хонанда такрор, эй суруди ман.

Туро чанде даруни сина бо сад меҳр парвардам,
Ба мисли боғбони гул ба шодӣ парвариш кардам,
Ба нӯги хома аз кони сухан ман берун овардам,
Зи нав меҳонаму бо ҷон навозиш мекунам ҳар дам,
Аҷаб ширину хуштамъӣ асалвор, эй суруди ман.

Чу боди навбахорон паҳн бар ҳар дашту саҳро шав,
Ба сӯи пеш чорӣ доимо чун оби дарё шав,
Зи рухсори гулу себаргаҳо бўсида зебо шав,
Агар ҳар кас туро бо меҳр хонад бар дилаш ҷо шав,
Ба шодӣ поси хотирро нигах дор, эй суруди ман.

Дихад илҳоми нав-нав ин диёри рӯхбахшанда,
Туро аз нав намоям боз пурмазмуну рахшанда,
Дучандон дӯст дорад то туро ҳар кас дар оянда
Нагард асло зи халқу фикру ёди ин Ватан канда,
Намо гул дар миёни боғи ашъор, эй суруди ман.

БА ҚАЛАМИ ГУМШУДА

Эй қалам, эй дӯст, эй сураткаши овози ман,
Боиси дар осмони зиндагӣ парвози ман,
Чун бинокоре, ки чида хишт бар болои хишт
Менамудӣ қасри ашъоре бино аз рози ман.
Гум намудам ман туро чун аз парешонхотирӣ,
Чои ту дигар қалам омад ба шеъру шоирӣ,
Ман намедонам, туро кӣ дар кучо дарёфт кард,
Баъд аз ин тозон ба сар бар хизмати кӣ ҳозирӣ?
Хуб мешуд кӯдаке ёбад туро ногаҳ зи роҳ,
Боз мерафти ба мактаб ҳамраҳи ӯ ҳар пагоҳ.
Бо ту шояд ҳарфи аввалро нависад ӯ дуруст,
Ё ки расме мекашам гӯён кунад дафтар сиёҳ.
Гар туро меёфт донишчӯи саргарми хаёл
Мешудӣ оҳиста воқиф з-олами фазлу камол,
Хуб буд афти агар бар дасти меъмори чавон,
Мекашидӣ нақшаи шаҳри наvero эҳтимол.
Гар туро меёфт ошик, ғам намехӯрдам дигар,
Менавишти номаҳо ҳар лаҳза бо хуни чигар.
Мекушодӣ оқибат шояд тилисми васлро
Карда дар паҳлуи ӯ шабҳои хичронро саҳар.
Эй қалам, гар лозим ояд, ҳар кучо ҳаркора шав,
Рӯи оби баҳр кишти, дар ҳаво тайёра шав,
Лек агар афти ба дасти нокасу тӯҳматгаре,
Саркаши кун, худкуши кун, сӯз худро, пора шав.

ФАСЛИ ГУЛШУКУФТ

Зард шуд, барги дарахтон зард шуд,
Рафт тобистону омад тирамоҳ.
Сард шуд, оби каналҳо сард шуд,
Лек месӯзад дилам аз ин нигоҳ.
Барф омад, гирду ҷониб барф шуд,
Шуд сияхтар боз он чашми сиёҳ.
Навчавонӣ дар раҳи ту сарф шуд,
Ту маро акнун намон дар ними роҳ.
Абр омад, осмон пурабр шуд,
Мезанад барқи умеде гоҳ-гоҳ.
Сабр кун, гуфтию қорам сабр шуд,
Гар гунаҳгорам кунӣ, он ин гуноҳ.
Гарм шуд, бехад хаво ҳам гарм шуд,
Мекашад гӯё замин пурсӯз оҳ.
Роҳи асфалтӣ ҳам охир нарм шуд,
Ту чаро худро вале дорӣ сипоҳ?
Шом шуд, хуршед рафту шом шуд,
Рӯзи ман бе дидани рӯи ҷу моҳ.
Бо хаёле лек дил ором шуд,
К-аз паи имрӯз меояд пагоҳ.
Гул шукуфт, омад ҷу фасли гулшукуфт,
Бар замин шуд фарш қолин аз гиёҳ.
Дил ба исботи вафои хеш гуфт,
Оварам шеъри Шукӯҳиро гувоҳ!

СЕЛ

Абри сияҳ омаду аз осмон
Рехт ба якборагӣ сели калон.

Сел ба як ғулғула пас шуд равон
Дӯғзанон бар ҳама хурду калон.

Гуфт, ки пурзӯргарин наҳр ман,
Қуввагу мӯъҷизаи ҳар баҳр ман.

Манбаи ободии сад шаҳр ман,
Лек фақат андаке дар қаҳр ман.

Баҳри чи дар ҳаққи мани зӯрмаст,
На ғазале ҳаст, на афсона ҳаст?

Баҳри ҳамин ҳарчи ба роҳам бираст,
Маҳв кунам ё ки расонам шикаст!

Сел ба ин дабдабаи бемисол,
Рехт ба ҳар чашмаи оби зулол.

Гуфт: дигар нест ҳарому ҳалол
Нест дигар ҷои ҷавобу савол.

Буд аз ин чой касе раҳгузар,
Дид чу ин дағдағаю карру фар.

Гуфт: ба ман, сел наовар зарар
То ки кунам номи туро мӯътабар.

Омада ин одами олимтарош,
Оби дахон бар ҳама сӯ дод пош:

Рӯди нав омад ба ҷаҳон бо талош,
Мо ҳама гӯем ба вай: зинда бош!

Сел вале зуд ба охир расид,
Домани расвоии худро кашид.

«Олим» аз он лаб ба таҳайюр газид,
З-он ҷӣ, ки мехост нишоне надид.

Сар раваду сир наравад гуфта ӯ
Мекунад ин ранг кунун гуфтутӯ:

Рашкқунон наҳр ба ёрии ҷӯ
Бурд ҳамон «руд»-и ҷавоipro фурӯ.

САЛОМ, МОДАР

Бо номи ту ин калом, модар,
Бар шири ту эҳтиром, модар.
Ҳар соату субҳу шом модар,
Аз чону дилам салом, модар!
Ту ранҷ кашида рӯзу шабҳо,
Бӯсида маро зи рӯю лабҳо,
Бо меҳри бузургу бо талабҳо
Хӯрдӣ ғами ман мудом модар,
То марди бисе далер гардам,
Лозим бишавад чу шер гардам,
Бо умри дароз пир гардам,
Ман ҳам ба қатори ом, модар.
Эй модари меҳрубони дилбанд,
Ман аз ту ҳазорбора хурсанд,
Ҳаст оташи меҳр баҳри фарзанд
Андар дили ҳар кадом модар.
Бо меҳри ту рафта, комёбам,
Як зарра зи аҳд рӯ натобам,
Гар ман дили халқи худ наёбам
Ҳар як нафасам ҳаром, модар.
Бо ёди муҳаббату вафоят,
Бо ҳурмати шири чонфазоят,
Такрор намоям аз бароят,
Сад бори дигар, салом, модар!

ҲУРМАТИ МӮИ САФЕДАШ

Ба нураш гарчи ин хуршеди ховар
Фаро гирад чаҳонеро саросар,
Намегардад валекин ӯ баробар
Ба ин пурқувватӣ бо меҳри модар,

Фақат модар ба ҳар гармову сармо,
Ҳамеша бар сари гаҳвораи мо,
Накарда миҷжа таҳ, биншаста шабҳо,
Бупарвард ӯ чу чон бигрифта дар бар.

Вучудаш чун ба фарзанд аст пайванд,
Варо хонад ба худ чону чигарбанд.
Агар хоре занад бар пои фарзанд,
Расад андар дили модар чу ханҷар.

Барои фикру ёди пурумедаш,
Барои ҳурмати мӯи сафедаш,
Ба чон ҳам ҳурмату иззат кунедаш,
Набошад то ки чашмаш ҳеҷ гаҳ тар.

ТО БА РҶЗИ БОЗДИД

Боз дорам, модаро, азми сафар,
Гӯй чун ҳарбора ҳарфе мухтасар:
– Соғ рафта ту, саломат боз ой,
Гар илоҷаш ҳаст, хат кун тезтар.

Меравам, модар чудой гарчи сахт,
Ман намечӯям раҳи осони бахт.
Дар сафар одам шавад марди бутун
Пир дар якҷо шудан расми дарахт.

Бояд одам мисли оби чашмасор
Рӯ ба дарёҳо намояд ихтиёр.
Чун шавад нахри калон, бояд кунад
Даштҳои ташналабро обшор.

Нағз медонам, хавотир мешавӣ,
Гаҳ мушавваш, гоҳ собир мешавӣ,
То ягон хатту хабар ояд зи ман,
Бар раҳи қосид ту нозир мешавӣ.

Модаро, вақте ки меҳезад шамол,
Боз меорӣ маро андар хаёл,
Боз мегӯй ки: пояш дар хунук
Берун аз бистар бимонда, эҳтимол.

Мебиёяд чун ба чӯи хавли об,
Мекунӣ гӯё ба ман аз нав хитоб:
– Бар лаби дарӣ нарав танҳо худат,
Дар лаби чӯи калон танҳо нахоб!

Ранг мегирад агар гелоси боғ
Мекунӣ аз нав маро ёду суроғ.
Баччаҳо гелосро ғорат кунанд
Хуб месӯзад туро аз ин димоғ.

Мепазад зардолуи қандак агар,
Мебиёям ман ба ёдат аз дигар,
Ҳосили як шохро дорӣ нигоҳ
То дами баргаштани ман аз сафар.

Ҳар гаҳе дар ток ангури чарас
Пухта, орад иштиҳои нав ба кас,
Канда то як сар хӯрам пеш аз ҳама,
Мекунӣ дар вақти нонушго ҳавас.

Модаро, вақте ки шояд дар чаман
Ман ба гулҳо ҳамнишину ҳамсухан,
Ту гумон дорӣ, ки дар як шаҳри дур
Бекасу бечораю маҳчур ман.

Ғам махӯр, модар, ки фардо аз сафар
Мебиёям бехабар то пушти дар.
Мекунӣ бар чойчӯш он гаҳ алав,
Мекунӣ ҳамсояхоро ҳам хабар.

Мекунӣ сонӣ ту бо шодӣ хамир,
Мепазӣ аз нӯги он аввал фатир,
Вақти нонушто ба наздам менихӣ
Мисли ҳарбора ду қошук рӯи шир.

Мебарад хоби хама, бедор ту,
Мепарад чашмат, ба чашми чор ту,
Мекунӣ шукри замони тинчро
Дар сари ҳар як кадам сад бор ту.

Қадри дидор аз чудой шуд азиз,
Серӣ баъди бенавой шуд азиз,
Баски хеле тирашабҳо дидаем,
Аз ҳамин рӯ рӯшноӣ шуд азиз.

Хайр, модар, то ба рӯзи боздид,
Боздид охир бувад чун рӯзи ид.
Меравам, бе оби дида гӯӣ боз:
– Меравӣ?.. Хайр эӣ писар, роҳи сафед!

МО ТАРАФДОРИ СУЛҲЕМ

Мо мардуми ин кишвари дар авчу барорем,
Як зарра ҳам аз душмани худ тарс надорем,
Лекин ҳама чун як дилу чон сулҳшиорем,
Мо зидди хазонему тарафдори баҳорем.

Моро Ватану модару чонона азиз аст,
Меҳри дилу ободии ҳар хона азиз аст,
Осудагию кори далерона азиз аст,
Ҳар як қадами худ ба ҳамин азм гузорем.

Сулҳ аст чунон қалъаи пурқудрати маҳкам,
Маҳкам бикунад боз варо халқ дамодам,
Ҳар кас ки бихоҳад шарафи одаму олам,
Ў ҳамраҳи мо бошаду ҳамфикру қарорем.

То ҳифз намоем ҳама пиру ҷавонро,
То дур кунем аз ҳама ҷо офати ҷонро,
Хунмаст ҷанобони ҷаҳонсӯзи ҷаҳонро
Бо тантана бар суди адолат бисупорем.

ВАТАН

Ватан бо раҳи ту замон меравад,
Замон сӯи бахти чаҳон меравад,
Зи дил ишқи покат чи сон меравад?
Ба шир омадаст он, ба ҷон меравад.

МАРО ТАНҲО ТУ БИНМУДӢ ФАРОМӢШ

Нишастӣ, номаамро хонда, хомӯш,
Дигар хочат набошад бар саволе.
Ту шояд, кардаӣ кайҳо фаромӯш,
Маро чун нуқтаи хобу хаёле.

Парешаб ман аз он роҳе, ки ҳар ду –
Ҳамерафтем як вақте, гузаптам.
Ба зери он дарахту он лаби чӯ
Туро бар ёд оварда нишастам.

Ҳамон тавр аз даруни оби чӯбор
Намоён аст акси он ситора,
Ки онро ту ба ман биншаста ҳар бор
Чу рамзи ишқ мекардӣ ишора.

Ба ёдат ҳаст оё як шаб ин чо
Чиҳо гуфтем мо ҳар ду нишаста.
Ба рӯям мезадӣ ҳар гоҳ, чоно,
Ба шӯҳӣ шохи райҳонро шикаста.

Дарахтони чавону моҳи равшан
Саломи хеш бар ман мерасонанд.
Набошад хочати ин ҳарф гуфтан,
Маро онҳо зи хурдӣ мешиносанд.

Маро обу ҳавои сарзаминам
Ҳамеша мекунад подона оғӯш.
Тамоми орзуҳо ҳамнишинам,
Маро танҳо ту бинмудӣ фаромӯш!

Вазад шаббодас сӯям дамодам,
Ба ман меоварад як бӯи уммед.
Бигардад ҳамчу мӯят бар сарам ҳам
Ба нозу ишва чавғони сияҳбед.

АГАР МАН

Агар ман лола будам, дар баногӯши ту мебудам,
Агар ман шарф будам, дар бару дӯши ту мебудам.
Агар ман ханда будам, дар лабонат нақш мебастам,
Агар ман шахд будам, соғари нӯши ту мебудам.
Вале на лолаю на шарфу на шахдам ва на ханда,
Фақат як мавчи эҳсоси суруди рӯҳбахшанда,
Барои он ки ёбад дар дилат раҳ бо ҳазор уммед,
Ба номат часта хезанда, ба поят гашта афтанда.
Агар ман ашк будам, ёди мижгонат намекардам,
Агар ман гард будам, фикри домонат намекардам,
Агар ман шом будам, бар сари кӯят намеграфтам,
Агар ман субҳ будам, қасди зулфонат намекардам.
Вале на ашкаму на гардаму на субҳаму на шом,
Фақат як зарраи дар партави хуршед ноором,
Агар мижгон занӣ, аз пеши чашмат дур хоҳам шуд,
В-агар чашмак занӣ як дам нишинам дар гули бодом.
Шунидам наргиси шахлои ту бар шаб сиёҳӣ дод,
Ситора ханда карду аз само бар ии гувоҳӣ дод.
Аз он рӯзе, ки аз дарёи Сир ту об нӯшидӣ,
Булӯрин соиди ту акси худ бар ширмоҳӣ дод.
Кунун гар шабнишинам ман, ба ёди ту нишинам ман,
Зи кӯҳ ар лола чинам ман, барои ту бичинам ман,
Ба ман ҳукми ту қонун аст, фармо ҳарчи мехоҳӣ,
Агар хоҳӣ, самоям ман в-агар хоҳӣ, заминам ман.

ДАР КҮЧАБОҒИ ИШҚ

Насим имшаб кунад дар кӯчабоғи ишқ фаррошӣ,
Ба қасдаш буттаҳои гул кунанд оҳиста гулшошӣ,
Маҳи пур аз миёни баргҳои сабзи рақсанда,
Зи рангу бори фикри ман кунад бар сабза наққошӣ
Чӣ мешуд дар чунин шабҳо, шабе, чоно, ба ман бош,

Ки ҳарду лаб-лаби рӯди мусаффо дур мерафтем,
Ба сайри тоқзорони пур аз ангур мерафтем,
Ба сӯзи ишқ дар раҳ сангхоро лаъл мекардем,
Намуда кулбаҳои ошиқон маъмур мерафтем,
Ба истиқболи субҳи тозаи пурнур мерафтем.

Агар вақти сафар гирӣ маро боре ту ҳамроҳат,
Кушоям қолине дар роҳат аз гулҳои дилхоҳат,
Ба хуни дил, ба хатти навниҳолони самарбахше,
Гузорам лавҳаҳои ёдгорӣ дар қадамгоҳат.
Баро, эй офтоби ман, дар ин шабҳо зи даргоҳат.

Ки ногаҳ дида аз тирезаҳо субҳи дурахшонро,
Кунад хомӯш ҳар кас рӯз шуд, гӯён, чароғонро.
Нишон деҳ бар ҷаҳон мӯъҷизаи ҳусни ҷаҳонгират
Намуда маст хушёрон, ба хуш оварда мастонро
Ба шӯр овар, ба шӯр овар ту қалби гулпарастонро.

ДАР ОСМОНИ БАХТАМ

Бар пешвозам имшаб ороми чон баромад,
Бо лаъли шаккарафшон ширинзабон баромад,
Баҳри салом додан сарви равон баромад,
Борони луфт омад, меҳри ҷаҳон баромад,
Дар осмони бахтам тирукамон баромад.

Беихтиёр дасташ бигрифтаму фушурдам,
Бе як сухан диламро бар дасти ӯ супурдам.
Ҳайрон аз онам имрӯз, аз шодӣ чун намурдам?
Додам ҳар он чӣ додам, бурдам ҳар он чи бурдам,
Бахтам чу Моҳи маснӯъ то Каҳқашон баромад.

Зулфони анбаринаш монанди бедмачнун
Меҳӯрд печу тобе бо сад ҳазор мазмун,
Бар рӯи сап-сафедаш гашта шафақ чигархун,
Шасти нигоҳи масташ дилро қашида берун,
Аз синаам танӯри оташфишон баромад.

Эй кошкӣ, ҳамеша будам ба рӯ ба рӯяш,
То ин ки сер бошам доим зи гуфтугӯяш,
Афсӯс рафт он гул, маҳрум шудам зи бӯяш,
То умр боқӣ бошад, бошам ба ҷустуҷӯяш.
Аз хона ишқи ман бар роҳи калон баромад.

ЯК ЗАРРА БАРФ

Сахар як зарра барфи нав ба мичғони сиёҳ афтод,
Аз он чо сарнагун дар баҳри чашми хушнигоҳ афтод.
Зи гармӣ об шуд, чун ашки шодӣ боз берун рафт,
Зи нав чун донаи гавҳар ба рухсори чу моҳ афтод.

Сафар бинмуда бар рухсори чун оина рахпоне,
Чу омад назди он лабҳои ҷонпарвар ба меҳмонӣ,
Бухор аз оташи анфоси гарме гашта якбора,
Бирафт аз нав ба сӯи абрҳо аз дида пинҳонӣ.

Бигӯяд вай кунун бар зарраи оянда розашро,
Раҳи тайкардаи худ, қиссаи дуру дарозашро,
Ки ханҷар диду баҳре диду боғе диду гулханҳо
Сабоҳи зиндагонӣ диду пас сӯзу гудозашро.

Аз ин рӯ зарраҳои барфи нав чӯянд мичғонат,
Ҳамепечанд ҳамчун ошиқон бар мӯи печонат,
Ки то бӯсанд ҳамчун заррае, кӯ саргузапташ гуфт,
Аз он рухсори гулгунат, аз он лабҳои хандонат.

РАСАД ЧУН ГАНДУМИ
ФАСЛИ БАҲОРӢ

Нагаштам волаи рӯи чу моҳаш,
Нагаштам сайди ду чашми сиёҳаш,
Вале бар ин дили бечораи ман
Ба ханчар мезанад теғи нигоҳаш.

Чи гап ин? Рафту ёдаш монд бо ман,
Тилисмоти хаёлаш монд бо ман.
Фироқи ӯ зиёду васли ӯ кам –
Камаш рафту зиёдаш монд бо ман.

Ба ман деҳқони доно гуфт боре:
Расад чун гандуми фасли баҳорӣ
Дарав кун тезтар. Вай ҳам ба уммед
Ба вақташ мекашад уммедворӣ.

Баҳорон хуб бо садбаргу лола,
Љавонӣ – бо нигори ҳаждасола.
Барои лаззати дидор – он рӯ
Барои мастӣ – он чашми ғизола!

НИГАҲ БИКУН БА ДИДААМ

Нигаҳ бикун ба дидаам,
Ки аз ту ман чӣ дидаам.
Тамоми шаб нахуфтаам,
Азоби ту кашидаам.

Ба орзуи он ки боз
Шавӣ ба ман ту дилнавоз.
Сару дилам ба хоки пот
Бубин ки кардаам ниёз.

Ду бор дар тамоми сол
Ба паҳлӯи ту, гулчамол,
Нишаста бурдаам ба сар
Шаби висоли бевисол.

Ба ту, гули шукуфтаам,
Ман арзи худ нагуфтаам.
Аз ин сабаб чу чашмаҳо
Тамоми шаб нахуфтаам.

Вале ту чун ситораҳо
Ба ламъаи назораҳо,
Сухан нагуфта мезанӣ
Ба синаам шарораҳо.

Дар он дақиқаҳо ки роз
Қариб буд, ки гашта боз
Китоби ишқи покро
Кунад ба боби нав дароз,

Дилам ба таҳ кашида рафт,
Чигар маро дарида рафт,
Зи чайби ту сабоҳи нав
Чу андаке дамида рафт,

Ту кавкабӣ, ту кавкабӣ,
Чароғи равшани шабӣ.
Ба мисли ғунҷаҳои гул
Зи шахди ханда лаб-лабӣ.

Ба ошиқон худо дигар
Замин дигар, само дигар.
Савобу ҳам хато дигар,
Чафо дигар вафо дигар.

РОҶИ САФЕД

Ту ба ман роҳи сафед орзу кардию сахар
Дар ҳақиқат зи дили абри сияҳ барф омад.
З-ин сабаб карда ба хурсандӣ ба ҳар сӯй назар
Ногаҳон ҳамчу умед ба лаб ин ҳарф омад:

Копкӣ «аз сабаби бад будани боду ҳаво»
То пагоҳи дигар аз ҷо напарад тайёра.
Зуд баргардаму як бори дигар сар то по
То ба он қомати дилҷӯй кунам наззора.

Лек тайёраи мо зуд ба парвоз омад,
Баҳри дилдории ман амри ту дар тоз омад.
Гуфт: хоҳам, ки равӣ тезтару зуд оӣ,
Накашад тӯл дигар то ки дами бозомад.

Ту агар мешунавӣ ғурриши ҳар тайёра,
Ба вай овози дили ман, бишунав ҳамроҳ аст.
Меҳвари меҳру туро шуд дили ман сайёра,
Ба само дӯз назар, ошиқи ту дар роҳ аст,

ДИЛ ВА САНГ

Занад гар санг бар санге,
Шароре ногаҳон хезад,
Ки он хоҳад ба ҳар ранге,
Ба сад хушку тар омезад.

Барои сӯхтан аммо
Набошад чизи тайёре,
Шавад хомӯш вай танҳо
Накарда фикри бисёре.

Ду дил ҳам гар шавад наздик,
Бигардад оташе пайдо,
Ки он дорад чунон таҳрик,
Шавад дар ҳар нафас боло.

Диле, к-ӯ бар диле сӯзад,
Шавад худ пок аз олоиш,
Ҷаҳонеро биафрӯзад,
Кунад пас андак осоиш.

ДАР ЛАБИ БАҲР

«Менишинад дар канори баҳр ёри маҳчабин,
Ноз карда бар ҳабиби хеш мегӯяд чунин».

– Ман агар ҳозир ба ин баҳри васеи беканор
Хешро яқбора партоям, ту месозӣ чӣ кор?

Мекунӣ оё ту дасти ёрии худро дароз
Ё ки танҳо мехӯрӣ ҳар лаҳза афеӯсу халос?

Як назар афканда бар рухсори ёру мавчи об,
Медиҳад аз таҳти дил бар ӯ ҷавон ин сон ҷавоб:

– Мекашам ман баҳрро бо меҳр бар оғӯши худ,
Гарчӣ он пурмавчу тӯфон, беканору беҳудуд,

Ман натанҳо бар ту, чоно, дасти ёрӣ медиҳам,
Чону дилро ҳам ба ту ман ихтиёри медиҳам.

– Гар ту рӯзу шаб ба ёди ишқи ман месӯхтӣ,
Аз кучо, кай ту шино кардан чунин омӯхтӣ?

– То ба даст орам туро, эй гавҳари қиматбаҳо,
Солҳо дар баҳри ишқи ту намудам ман шино,

«Менишинад дар канори баҳр ёри маҳчабин»
Бо табассум ноз карда боз мегӯяд чунин:

Гар ман ии дам чун кабӯтар дар ҳавои беғубор
Хезаму парвоз созам, пас ту месозӣ чӣ кор?

– Мепарам ман ҳам ба шодӣ паҳлу бар паҳлӯи ту
Бозӣ карда, бӯй карда мӯи анбарбӯи ту.

– Нестӣ, охир ту аз ҳамхонаи паррандагон,
Пас чӣ сон парвоз месозӣ ба сӯи осмон?

– Ишқи пок ояд, агар ҳар дам диҳад болу парам
Гар ту бар парвоз оӣ, дон, ки ман ҳам мепарам.

«Менишинад дар канори баҳр ёри маҳчабин»
Ханда карда, ноз карда, боз мегӯяд чунин:

– Аҳду паймон гарчи ширинаст монанди асал,
Хуб мешуд, гар нагардад талх дар вақти амал.

ИНТИЗОРӢ

Гули садбарги сурхеро харида,
Ба вақти ваъдагӣ сӯят давида,
Туро аммо дар он чо ман надида,
Нишастам охи вазнине кашида.

Дилам хун шуд зи раҳпой, азизам,
Чаро охир намесой, азизам?

Ба уммеди ту, чоно бекамукошт
Ҳазорон бор рафтам бар чапу рост,
Аз он чо рафтан асло дил намехост,
Бикун бовар, ки мегӯям гапи рост:

Дилам хун шуд зӣ раҳпой, азизам,
Чаро охир намесой, азизам?

Ҳаво торик шуд, маҳ хам баромад,
Ба рӯи сабзаҳо шабнам фаромад,
Бигуфтам худ ба худ: «ёрам наомад,
Магар ногаҳ ба вай коре баромад?»

Дилам хун шуд зи раҳпой, азизам,
Чаро охир намесой, азизам?

Тӯй, чоно, умеду орзӯям,
Биёю як нафас шин рӯ ба рӯям
Ва ё хатте фиристон ту ба сӯям,
Бикун коре, ки дигар ман нагӯям:

Дилам хун шуд зи раҳпой, азизам,
Чаро охир намсой, азизам?

ШУКУФТА СЕБҲО

Шукуфта себҳо ҳар шоҳ овехт аз садаф марҷон,
Ба мисли ошиқе бар пешвози дилбари ҷонон.
Ба ҳар гул бозӣ карда боди форам мевазад шодон.
Баҳор омад азизам, навбаҳорон инқадар зебо!

Ба ёдат ҳаст оё ин, набояд буд пӯшида,
Ба тан пероҳани ранги гули себона пӯшида
Нишаста бар лаби ҷӯ, шӯҳи карда, об нӯшида,
Ба ман меғуфтӣ: боғи себзорон инқадар зебо!

Ту азбаски зи себу себзорон мешавӣ хурсанд,
Ба ин шоҳи ниҳоли шеър кардам себро пайванд,
Шавад аз баҳри ту то ин ки дилкаш боз ҳам даҳчанд,
Ту шояд гӯӣ бо лабҳои хандон: он қадар зебо!

ТАБАССУМ КАРДӢ
БАР МАН ДИЛБАРОНА

Чу ман тирезаро ногаҳ кушодам,
Ба хона гашт дохил нури маҳтоб.
Хаёли чехраат омад ба ёдам,
Гурезон шуд зи дида лапкари хоб.

Ту ҳам шояд, ки бедорию ҳоло
Назар меафканӣ бар моҳи тобон,
Чаро ки нағз медонам, нигоро,
Ба кас танҳо нишастан нест осон.

Валекин ман намедонам, ки ин дам
Агар бедорӣ, бар ёдат кӣ омад?
В-агар ту хоб мебудӣ азизам,
Кӣ бар хоби ту ҳозир медаромад.

Ҳаминро нағз медонам, ки дирӯз
Табассум кардӣ бар ман дилбарона.
Аҷаб не ин ки ин аз бахти фирӯз
Маро шояд зи ту бошад нишона.

ИШҚУ ШЕЪРУ БАҲОР

Шеъру ишқу навбахори ҳамтана,
Аз қадим доранд ин хел анъана.
Ҳар кучо ҳар се агар вомехӯранд,
Зиндагонӣ менамояд тантана.

Дар диёри ман баҳори беҳазон,
Медихад дар ҳар қадам худро нишон.
Шаҳр гулшӯшасту саҳро лолазор,
Чор сӯ гул карда боғу бўстон.

Месарояд шоири ширинсухан
Шеърҳои тоза дар васфи Ватан,
То ки бахшад лаззати ширу шакар,
Ҳар кӣ хонад, хоҳ марду хоҳ зан.

Месунад дилро мунаввар чун чароғ
Ишқи меҳнат, ишқи дилбар, ишқи боғ,
Бахт ҳамроҳи шукӯҳи офтоб
Менамояд хонаи моро суроғ.

МАН ДИДА ЗИ
ДИДАНАТ НАБАСТАМ

Чашмам чу ба чашми шӯхат афтод,
Афтод ба синаам шарора.
Дидам ки чӣ сон ба рӯзи равшан
Равшан ба рухи ту ду ситора.

Рафтӣ ту зи пеши дидаи ман,
Ман дида зи диданат набастам.
Сад воситаро ба кор бурда –
Сад монсаро, бубин шикастам.

Аввал, ки ба чустучӯи номат
Як ҳафта намудаам даву тоз,
Пас баҳри суроғи ҷои корат
Кардам ба ҳазор сӯй парвоз.

Сонӣ ба ту номаҳо паси ҳам
Медонӣ ки ман равон намудам.
Ҷону дили худ ба ту супурда,
Додам ба ту ҳар буду набудам.

Ин дам, ки чу фасли навбаҳорон
Меой ба сӯи хонаи ман.
Бошад, шукуфад чу лолазорон
Ҳар як сухани таронаи ман.

ТЕЛЕФОНИ ХАЁЛ

Медихад ҳар шаб телефони хаёл
Зидди якдигар ба ман садҳо хабар,
Ҳар яки он дур нест аз эҳтимол,
Эй хабибам, кун ба онҳо як назар!

Гох мегӯяд, ки он дилдори ту
Дар хаёли туст дар ҳар субҳу шом,
Хонда-хонда дафтари ашъори ту
Ном мегирад туро бо эҳтиром.

Гох мегӯяд, ки ҳар шаб дилбарат
Банд бар сад фикру кори дигар аст,
Гар чи мегӯӣ ту, гардам аз сарат,
Дар дилаш андешаҳои дигар аст.

Боз ҳам бар ман телефони хаёл
Мезанад занг аз сари нав тез-тез.
Боз ин гапҳо ба исботу мисол
Нест аз афташ зи ин ҷои гурез.

Эй азизам! Ман ба ҳар гуфтори ту
Кардаам бовар ва бовар мекунам.
То телефон бас кунад ин гуфтугӯ,
Дех барои ин дилам як телеграмм.

ДАР РУХАТ МАН
ДИДААМ МЕҲРИ ВАТАН

Ҳеч фикру ҳеч як андешае
Дар дилам асло набуд аз ишқи ту,
Лек сонӣ ронд хеле решае
Монд тасвири ту бо ман рӯ ба рӯ.
Ед дорам куртаи чит дар барат,
Ҳар чӣ бошад ҳам чудо зебида буд.
Буд печон мӯи ту гирди сарат
Бори аввал чашмам онро дида буд.
Хушку холи буд дар мобайни мо,
Бори аввал он нигоҳу нурсу пос.
Дафъаи аввал надонам дар кучо
Шуд дилу чашмони мо бо ҳам шинос.
Он шаби махтобу он оби равон
Накш баста саҳт андар ёди ман.
Буд боди навбахорон ҳам вазон
Ханда карда гуфта будӣ як сухан.
Рафта-рафта риштаҳои ноаён,
Саҳт печиданлу акнун ҳар кучо
Гар туро бином сарам бар осмон –
Мерасад аз шодии беинтиҳо.
Додаам дил бар ту, ин дорад сабаб
Бар руҳат ман дидаам меҳри Ватан.
Рӯ ба рӯям чилва созад рӯзу шаб
Ҳар гули боғи баҳори ишқи ман.

ҲАДЯИ ТУ

Рӯмолчаи шоҳии чун шир сафед
Вақте ки ту бо меҳр ба ман ҳада намудӣ,
Ман дидам аз он чехраи гулҳои умед,
Азбаски ба ман боғи шукуфанда ту будӣ.
Бигзапт бисе рӯзу шабу сол шуд охир,
Ин ҳадаву он лаҳза шабу рӯз ба ёдам.
Дар пеши назар то бишавад рӯи ту зоҳир.
Бори дигар онро ба муҳаббат бикӯшодам.
Рӯмолчаат аз бағалам гапт чу берун,
Як бӯи муаттар бифишонд он ба димоғам,
Ҳар дам, ки туро ёд кунам, мешавад афзун
Аз равшании чехраи ту нури чароғам.
Як хоҳишу як нозии дигар мекунам имрӯз,
Бешубҳа, аз он мешавӣ албатта ту хурсанд.
Рӯмолчаи шоҳии нав бори дигар дӯз –
Бо дасти худат баҳри ман, эй ёри ҳунарманд.
Албатта, дар он нақш намо расми кабӯтар,
Чун қосиди мактуббару рамзи амонӣ.
Мо ҳарду, ки ҳастем аз ин мулки музаффар,
Хоҳандаи бахту шарафу сулҳи ҷаҳонӣ.
Бигзор аз ин ҳадяи ту мардуми олам
Бинанд дили мову далерона хурӯшанд,
Бигзор, ки аз баҳри начоти бани одам,
Чун мо ба сари ҳар қадами хеш бикӯшанд.

ПУРСИДА МОНЕД

Ба як кас гуфтӣ аз лаб дур фишонда:
«Фалониро ба ногаҳ дида монед,
Саломӣ гарму чӯшоне расонда,
Чудо аз таҳти дил пурсида монед.»

Барои он касе, к-ӯ дар хаёлат,
Басе ҳам рӯз кард шабҳои ҳичрон,
Ҳамин ҳам мекунад акнун кифоят,
Ки бинад субҳи толеи дурахшон.

Аз ин гап ногаҳон гӯё ки олам
Ба пеши дидагони ман дигар шуд.
Чӣ сон имрӯз аз шодӣ наболам,
Ки бо ман орзӯям ҳамсафар шуд.

Агар ту хат навиштанро нахоҳӣ,
Ба ман на ошкору на ниҳонӣ,
Ҳамин тавр, эй азизам, гоҳ-гоҳе
Чӣ мешуд, ки маро пурсида монӣ.

ШАБИ ТҮЙ

Шаби тӯй то ин ки бошад дароз,
Рафиқон, биёед нӯшем боз.
Барои ҳамон ин ки ширу шакар
Ба як ҷо шуду гашт хушмаззатар.
Барои диле, к-ӯ ба дил реша ронд
Ва бӯи хуши мушк пинҳон намонд,
Барои шумо, духтари маҳчабин,
Барои ту, эй ҷӯраи нозанин.
Барои ҳамон кӯчабоғе, к-аз он,
Гузаштед бори якум гапзанон,
Барои нигоҳе, ки вай худ ба худ,
Ба мобайнатон рафту омад намуд,
Барои ҳамон навниҳоле, ки он
Бишуд воқиф аввал зи рози ниҳон,
Барои ҳамон ин ки аз ин нафас
Бишуд сар дами гулшукуфти ду кас.
Барои шаби тӯю рӯзи саид,
Ки ошику маъшук, ба мақсад расид,
Рафиқон, биёед нӯшем боз,
Шаби тӯй то ин ки гардад дароз.

ДИЛАМРО БУРДИЮ
МАНРО НАБУРДӢ

Ба вақти хайру хуш бо рӯи хандон
БигуфтӢ хайру дастамро фушурдӢ,
Намедонам чаро ҳамроҳат, эй чон,
Диламро бурдию манро набурдӢ.

Зи чӯ бигзапта як дарро кушодӢ,
ШудӢ дохил, намудӢ боз маҳкам,
Аз он чо ту магар таъзим додӢ,
Ки якбора бар он сӯ ман шудам хам.

Бидидам дар миёни пардаи шаб,
ШудӢ аз пеши чашм оҳиста пинҳон,
Бигуфтам худ ба худ: хуршеди матлаб
Сахаргоҳон шавад аз нав дурахшон.

Агарчи бистари гарму мулоим
Туро бигрифт андар хоби роҳат,
Вале лутфе намояд ҳадя доим
Хаёли чашми пурнури сиёҳат.

АНДАКЕ ИСТ

Андаке, ист, эй азизам, мӯи ту
Ҳалқасон бар гарданам печидааст.
Ҳам нигоҳи чашми чун оҳуи ту
Хонаашро дар дили ман дидааст.

Меравам ҳамроҳи ту то ними роҳ,
Бо азобе боз мегардам ба пас.
Бори дигар кун ба чашмонам нигоҳ
Сабр бинмо, сабр бинмо як нафас.

Бо табассумҳои ширинат мудом
Ҳар кучо хоҳӣ диламро мебарӣ,
То ки гӯям як сухан бо эҳтиром,
Ист як дам, ист як дам, эй парӣ.

Гирд мегардад ба гирдат беҳисоб,
Фикру ёди ман шуда аспӣ чувоз.
Ин қадар охир ту месозӣ шитоб,
Сабр бинмо, сабр бинмо, шаб дароз.

ЭИ ИРОДА!

Ирода, эй ирода, дар кучоӣ
Ниҳоят ту ба ман ин лаҳза даркор.
Маро аз теғи ин чашми сиёхе
Биёю дар паноҳи худ ниғаҳ дор.
Ба ман бори дигар ин чашми махмур
Ҳамин хел ар ниғаҳ созад чи созам.
Агар ту дер монӣ, дор маъзур,
Ки ман ночор аз нав ишқ бозам.
Ба зидди теғи ин чашмони чоду
Сипар азбаски бар дил ман надорам,
Ба дафъи шӯриши ишқи балочӯ
Ирода, эй ирода, бош маҳкам.
Чаро бар кокулонаш дилбарона
Насими шӯҳ бозӣ менамояд,
Чаро бо ин маро дар ин миёна
Ба нози ишқ розӣ менамояд.
Лаби аз барги гул нозуктари ӯ
Чаро охир барои ханда моил?
Ба нури чехраи чун ахтари ӯ
Чаро дил мешавад пайваста қоил?
Ирода, эй ирода, дар кучоӣ,
Ниҳоят ту ба ман ин лаҳза даркор.
Маро аз теғи ин чашми сиёхе
Биёю дар паноҳи худ ниғаҳ дор.

ФАҚАТ ЯК ДАМ

Шабе бахт омаду дар меҳмонӣ.
Фақат як дам ба паҳлӯят ништам,
Намедонӣ, ки ман он дам ниҳонӣ
Чи сон дилро ба гесӯи ту бастам.

Бигуфтам, хайр бигзор ин дили зор
Каме бо зулфи ту бозӣ намояд.
Агар лозим шавад гӯям чу як бор,
Ба ҷои хеш боз албатта ояд.

Вале чун кӯдаки якрав дили ман,
Дигар бар ман намесозад итоат.
Чӣ бар вай ваъда кардӣ вақти рафтан,
Ва ё ки қанд додӣ аз лабонат.

ҲАР ДУ ДАР ЯК
ОТАШЕ МЕСҶХТЕМ

Дар ҳамон шабҳо, ки мо бар ҳамдигар
Чашм дар ҳар як қадам медӯхтем,
Рости гапро кунун гӯям агар,
Ҳар ду дар як оташе месҷхтем.
Лек афсӯс ин ки на ман на шумо
Рози дилҳоро накардем ошкор.
Рафт тозон аз миёни дасту по
Бенатиҷа пурра як фасли баҳор.
Ҳамчу ман шояд шумо ҳам кардаед
Ҳар нафас дидорбиниро ҳавас.
Лек бар фарёди қумрии умед
На шучоат, на забон шуд додрас.
Дар лаби як чашма ҳар ду ташналаб –
Омадему ташналаб рафтем боз.
Соддагӣ бинед, ин ки ман ачаб,
Бӯсаеро ҳам накардам илтимос.
Мумкин охир, з-ин сабаб тақдир ҳам
Қаҳр карду рафт бар сӯи дигар,
Канда шуд сад ришгаи тадбир ҳам,
Чун шумо рафтед бар кӯи дигар.
Худ ба худ гуфтам ки: мумкин солҳо
Ёдатонро мебаранд аз ман тамом,
Лек ҳоло ҳам гаҳе баҳри шумо
Ашк мерезад зи чашмам субҳу шом.

ШАБ

Шаб омад. Дар фазои навбахорӣ
Ситора бо ситора ҳамнафас шуд.
Расо дар айни авчи беқарорӣ
Назора бо назора додрас шуд.

Қадам мондем ҳарду лаб-лаби чӯ
Ба рӯи майсаи шабнамрасида.
Бидидам, сӯи ман з-он чашми дилчӯ,
Ситора аз фазо омад парида.

Ту ногаҳ раҳравон тори алафро
Бикандию ба ангуштат бубастӣ
Пас аз он бар лаби оби мусаффо
Барои об нӯшидан нишастӣ.

Чу чавғони дарози беда маҷнун
Ба рӯи об зулфони ту афтод.
Аз ин ҳолат нигоҳи моҳ мафтун
Шуду бар рӯи дастони ту афтод.

Ту як каф обро бо ханда ногоҳ
Гирифтӣю ба рӯям пош додӣ,
Маро ту бо ҳамин шӯҳии дилгоҳ
Ба авчи лаззати дунё расондӣ.

СУБХДАМ

Субхдам чун офтоби пурзиё
Зулфи тиллоранги худро шона кард.
Бо табассум ӯ нигоҳи дилрабо
Аз дару тирезаи ин хона кард.

Дид ӯ моҳи ба бистар хобро.
Қадди сарву кокули пуртобро.
Бӯса кард аз рӯи одат нарм-нарм,
Он лаби чун ғунчаи серобро.

Гашта бедор аз шуои офтоб
Моҳ аз тиреза сар берун намуд,
Рӯзи навро карда аз худ баҳраёб
Дилкашу зебову пурмазмун намуд.

ЗАҲРХАНДА

Чашидам ҳамон шаб, ки заҳри ҷудой
Ба ҳолам ту кардӣ ачиб заҳрханда,
Диламро накардам бароят «худой»,
Гирифтам варо 3-ин сабаб аз ту канда.

Диле ин ки дар роҳи ишқи муқаддас
Тапиду дамиду биафтиду бишкаст,
Нагардад ба тезӣ муяссар ба ҳар кас,
Ки орад дубора варо боз бар даст.

Ниҳоле, ки боди хазон решакан кард,
Чи сон сабзаду гул кунад дар баҳорон.
Умеде, ки аз ноумедӣ кафан кард,
Наистад дигар дар сафи интизорон.

Дили ман ҳамон дил, ки маҷрӯҳи ишқ аст.
Табобат варо кай тавонад табибе,
Вале баски вай ҳамдаму рӯҳи ишқ аст,
Намонад зи ғамхориҳо бенасибе.

ҶАВОНИҶ АГАР БОЗ ОЯД

Агар рӯзе ҷавонӣ чун баҳорон боз меомад,
Чу оби нукравори ҷӯйборон боз меомад,
Чу марҷони гул андар шохсорон боз меомад,

Туро мечустаму меёфтам аз нав,
Ба мӯят қиссаҳо мебофтам аз нав.

Зи нав аспи хаёлу орзуру мезадам маҳмез,
Вафодории худро то барам пешат чу дастовез,
Худамро мезадам бар мавҷи баҳри ишқи шӯрангез,

Қадамгоҳи ту лангаргоҳи ман мешуд,
Замину осмон дилхоҳи ман мешуд.

Зи нав такрор мекардам саволи бечавобамро,
Ба роҳат ҳада мекардам ҳама кори савобамро,
Ҳамебурдам ба пешат рӯи каф қалби кабобамро,

Ба он то афганӣ чапми сиёҳатро,
Бубинам ман руҳи олампаҳоҳатро.

Гирифта боз аз нав домани шабзиндадорихо,
Ба боди субҳ меодам сабақ аз беқарорихо,
Кашида дар раҳат бо пой нақши интизорихо,

Ҳамедодам ҳаёли хешро парвоз,
Ки онро дида шояд мешиносӣ боз.

Фақат изхори рози хеш андак тез мекардам,
Таваккал карда аз андешаҳо парҳез мекардам,
Замини орзуру зуд ҳосилхез мекардам,

Шукуфон карда боғи рӯзгоратро,
Бибӯям бештар бӯи баҳоратро.

ТО ҲАМОН ВАҚТЕ
КИ РАХШАД ОФТОБ

Лоларо ман соғари дастат кунам,
Пас, шабе бо бўи гул мастат кунам.
Чун ба рақс ой ду чашмам то сахар
Гашта-гашта бар қаду бастат кунам,

Ошиқ он дам сарфарозӣ мекунад,
Зиндагӣ аз хеш розӣ мекунад.
Ҳалқаат моҳичаи тилло барин
Гар ба пеши дида бозӣ мекунад.

То ҳамон вақте ки рахшад офтоб,
Сар ба зонуям гузорӣ баҳри хоб,
Бар сабо гӯям: даме шӯхӣ макун,
Буд имшаб ёри мо бедорхоб,

Хоб кун, гар хоб мебинӣ маро,
Ё шаби маҳтоб мебинӣ маро.
Зулфаконатро зи дасти ман накаш,
Гарки чун симоб мебинӣ маро.

АРҒУВОН

Нозаниис дар лаби баҳри Сиёҳ
Оббозӣ то кунад, омад шабе.
Қард бо диққат ба ҳар сӯ ӯ нигоҳ,
Нест чашме, ғайри чашми кавкабе.

Пираҳан аз худ тамоман баркашид,
Рафт дар об он тани алмосранг.
Мавҷ инро дида бо шодӣ давид,
То бигирад гесуи ӯро ба чанг.

Моҳиён дар обу маҳ дар осмон
(То надорад шарм он соҳибчамол)
Чашми худ пӯшида буданд он замон,
Маст гӯё гашта аз базми висол.

Ногаҳон ду чашми бешарму ҳаё
Дида, он гулрӯ тамоман шуд карахт.
Сӯи соҳил як давиду аз ибo
Шуд мубаддал ногаҳонӣ бар дарахт.

Тан бараҳна дар лаби баҳри Сиёҳ
Аз ҳаё гӯё, ки сурх аст арғувон.
Аз миёни баргҳо чӯяд паноҳ
То шавад аз чашмҳо андак ниҳон.

ДАР ЁДИ ТУ НЕСТ

Аз кучо ҳаст ба ёди ту, ки ман бори нахуст
Ба рухат як ниғаҳе кардаму дил додам бой.
Ту надонӣ, ки чӣ сон оташи дил кардам руст,
Бар сари миз чаро гашт хунук чойники чой.
Ту надонӣ, ки чӣ сон дар маҳи май хест шамол,
Нест дар хотири ту он занаки пистафурӯш.
Дар лаби чӯи нави кӯчаи нав шоҳи ниҳол
Дошт беҳад зи гули тозаву тар ҳалқа ба гӯш.
Аз кучо ҳаст ба ёди ту, ки дар оби чӯ,
Қоғазӣ қанд, ки партофт касе, заврақ шуд.
Ту бирафтию вале лола барин куртаи ту
Ба раҳи меҳру вафо дар назарам байрақ шуд.
Аз кучо ҳаст ба ёди ту, ки як одами маст,
Хост чун даст занад себи занахдонатро,
Дастӣ пурзӯри дигар зуд гирифт ўро даст,
То ғуборе нарасад чеҳраи хандонатро.
Ба ман ингуна мисол аст зи ҳар чӣ бисёр,
Ба ту ҳам нест аҷаб не, ки аз инҳо камтар.
Мешукуфӣ чу гули навраси айёми баҳор
Мешукуфӣ ту, бале, лек ба уммеди дигар.
Ман туро нағз бидидам, ту маро аммо не,
З-ин сабаб монд ҳама чиз зи ту дар ёдам.
Ба раҳи ҳаҷру алам як худи ман танҳо не,
Ҳаст то зиндагӣ ин роҳ бувад серодам.

ПИЁЛА

Лабат дар вақти нӯшидан, азизам,
Набуд ар олуи хуштаъми қандин,
Лаби саҳти пиёла аз кучо пас
Бишуд ин гуна нарму гарму ширин!

Лабамро бар лабони ин пиёла
Кунун ҳар гаҳ агар ман мерасонам,
Тасаввур мекунам гӯё дар ин дам
Расад нӯги забонат бар забонам,

Пиёла, эй пиёла, ёдгорӣ
Аз он ширинлаб акнун монда бо ман.
Равоқи ин дили зангорбаста
Шавад хуррам аз он чун боғу гулшан.

БОДИ САРМАСТ

Ба шӯхӣ боди сармасти пагоҳӣ
Чу бо домони кӯтаҳ бозие дошт,
Зи ду зонуи ҳамчун ширмоҳӣ
Ба ногаҳ пираҳан оҳиста бардошт.

Нигаҳ кардан набуд аз рӯи одоб
Сари худ ҳам намудам бо тафаккур.
Ба як дам ҳарду моҳӣ рафт дар об,
Сабо, бар шӯхиҳои ту ташаккур!

ПАРЕШОН ЗУЛФИ
АНБАРБЌЎЙ ГАРДИД

Парешон зулфи анбарбЌЎй гардид,
Барои дидаи ман тЌЎй гардид.
Вале ноомадии кор бингар,
Ки шодЎ дар сари як мЌЎй гардид.

Чаро поезд бо тезЎ равон шуд?
Чаро хуршед хандиду ниҳон шуд?
Гирифту бурд поезд офтобам,
Ҳаметарсидам аз он чЎ, ҳамон шуд.

Надида сер рЌЎи чун баҳораш,
Нагашта маст аз чашми хумораш,
Чи мегЌед, танҳо шуд насибам
Фироқаш, хоки пояш, шоми тораш.

Тасодуф, боз боре дех васиқа,
Ки бинам шояд Ќро як дақиқа,
Зи нав чашмам ба чашмаш боз афтад,
Нигоҳаш бар дилам гардад рафика.

ЇАВОНӢ ВА САФАР

Шаби навбаҳорону мерехт борон,
Тару тоза мешуд аз ин безазорон.
Їу мерафт поезди мо бас шитобон,
Ҳамешуд вагон пур зи бӯи баҳорон,
Нишастам ба паҳлуи моҳи нигорон.
Зи Саъдӣ бихондам ду-се байти ширин,
Ба васфи ҷавонию зулфони мушкин.
Їавобам бидод ӯ ба ашъори Пушкин,
Бишуд базлагӯӣ, бадеҳа пас аз ин
Шабе буд аҷоиб, ҷу келинбиёрон.
Варо ҳамҷу ҷоми зи шарбат лаболаб,
Гирифтам ба дастони ларзон дар он шаб,
Фақат аз ду ҷашми дурахшон ҷу кавкаб,
Нигоҳе, адое ба ман буд матлаб,
Ки мекард баҳшиш, ҷӣ хуш, садҳазорон.
Ба оҳанги ҷарҳи вагонҳои пурбор,
Їу акси садое, ки ояд зи кӯҳсор,
Ба гӯшам паи ҳам ҳамегашт такрор:
– Їавонӣ. Їавонӣ... Їавонӣ... Ба ту ёр,
Їу ҳастӣ ту аз ҷумлаи бахтёрон.
Ба ногаҳ баромад ба роҳ он гуландом,
Ба як «хайр» гуфтаи зи ман бурд ором.
Вале дар иваз дод ӯ завқу илҳом.
Аз ин рӯ сафар кун дар ин давру айём,
Їавонӣ! Їавонӣ – гули рӯзгорон!

МАН НОМИ ТУРО
НАМУДААМ ГУМ

Дарёчаи шӯхи пурталотум,
Ман номи туро намудаам гум.
Ин айби ман аст, дор маъзур
Аммо ту зи хотирам най дур.
Ҳар гоҳ биёяд оби шаффоф
Шодоб кунад тамоми атроф,
Бар боғу чаман тароват орад,
Бар ташна хузуру роҳат орад,
Бинам, ки зи оғуши кӯҳистон
Дар пеши назар шавӣ хурӯшон.
Чун шир дамӣ зи синаи кӯҳ,
Рези зи ҳазор зинаи кӯҳ.
З-ин рӯ лаби чӯ нишаста хомӯш
Бар шаршараҳот мекунам гӯш.
Бинам, ки чӣ сон шитоб дорӣ
На шаб ва на рӯз хоб дорӣ.
Дарёчаи шӯхи пурталотум,
Ман номи туро намудаам гум.
Бигзор чу ман ҳазор одам,
Номат бикунанд гум дар олам.
Гар гум нашавӣ ту худ кифоя,
Ному шарафат кунӣ ҳимоя.
Бинанда ба шавқи бениҳоят,
Бар ҳар касе мекунад ҳикоят:
Дар бораи мавҷу кафки обат

Дар бораи чӯшу изтиробат,
Дар бораи чашмаҳои гармат
Дар бораи майсаҳои нармат,
Дар бораи рафтани башастат
Дар бораи охувони мастат,
Дар бораи соҳили базебат,
Дар бораи ракси дилфиребат,
Дар бораи роҳи пур зи сангат
Дар бораи нозу ҳазлу чангат,
Дар бораи гулмаҳичаҳоят,
Дар бораи боз ким-чиҳоят...
Дар он ҷӣ ки ҳаст ном додан
Ё номи наве ба вай ниҳодан,
Мушқил набувад барои одам,
З-ин рӯ ба ту ошиқона ман ҳам
Рози дили хешро кушодам,
«Дарёи гулоб» ном додам.
Дарёчаи шӯхи пургалотум,
Ин номи туро намекунам гум.

ГИРИФТАМ ЯК ШАБЕ
ДАСТАШ БА ДАСТАМ

Баҳор омад, зи кӯҳсор об омад,
Ба болои сарам маҳтоб омад.
Ситора мезанад чашмак ба сӯям,
Ки рав бар хона, вақти хоб омад.

Маро аммо нигоре об кардаст,
Рухамро зард чун маҳтоб кардаст,
Чаро дар гирди кӯи ӯ нагардам?
Маро ишқаш чунин беҳоб кардаст.

Гирифтам як шабе дасташ ба дастам,
Сари сарчашмае рафтам, нишастам.
Зи бӯи хулбаи кӯҳи насиме –
Намуд имшаб аҷаб масти аластам.

МЕҲРИ ДҶУСТ

Чун меҳри дӯст бар дил бигрифт ошӯна,
Бошад аз он ба одам дар ҳар нафас нишона,
Бисёр чиз гардад аз ёди кас фаромӯш,
Монад валек некӣ дар даҳр ҷовидона.

Дар вақти хайрухуш аз наздат гузар намудам,
Бори дигар ба чашми шӯхат назар намудам.
Дар ин нафас дилатро хондам чу аз нигоҳат
Шодона чун кабӯтар рӯ бар сафар намудам.

Аз кӯчас, ки равшан аз нури ширмаҳтоб,
Ман меравам гузашта чун мавҷи рӯи гирдоб.
Ҳарчанд хандаовар ,аммо кунам тасаввур,
Гӯё туро ҳам ин дам ҳаргиз намебарад хоб.

Нағзӣ намудӣ бар ман чоно ба дилрабой,
Пошида оби таскин бар оташи ҷудой
Мумкин ки баъд аз ин мо дигар чудо нагардем,
Фардо, агар ба пешам бори дигар биёй.

БА ТУ МАН ДИЛ НАМЕБАНДАМ

Чи ҷои шубҳа кардан, дар ҳақиқат ҳам ту зебӣ
Миёни хубрӯёни замона дурри яктой,
Ту махбубӣ, ту дилбандӣ, ту ширинӣ, ту барноӣ,
Ту нури чашми биноӣ, ҷароғи маҷлисороӣ.

Ба ту ман лек, асло дил намебандам, намебандам,
Агар бандам, диламро аз даруни сина мекандам.

Ту хайрон мешавӣ аз ин суҳан? Не, не, машав хайрон,
Ба ман як гӯш бинмо, як ба ин гап зехни худро мон.
Барои бахти худ, шояд ки бо ман мешавад тобон,
Ту мехоҳӣ магар гардад аз ин оилае вайрон?

Ба фикрам ҳеч инро ту намехоҳӣ, намехоҳӣ,
Агар хоҳӣ, дар ин давру замон, бешубҳа гумроҳӣ.

Ба гирди пур зи неъматҳои дастурхони пурнурам,
Ҳамеша бо зану фарзандҳои хеш масрурам,
Насозад то маро дар оила нону намак кӯрам,
Аз ин дам мекунам ишқи туро рад, дор маъзурам.

Агар инро ту мефаҳмӣ, намеранҷӣ, намеранҷӣ,
Агар ранҷӣ, дар олам, дар ҳақиқат кони беганҷӣ.

Намехоҳам бигиряд он касе, к-ӯ ҳамдамам гардид.
Ба ман дил басту дар роҳи ҳаётим ҳамқадам гардид
Рафиқи меҳрубони шодию дарду ғамам гардид,
Даме, ки ҷояш омад, бар ҷароҳат марҳамам гардид.

Хиёнат бар чунин ёре? Чӣ бедардӣ, чӣ бедардӣ!
Натанҳо ин ки бедардӣ, зиёд аз ин ки номардӣ!

Ба фарзандони худ бо шодӣ, ар ман дил намебастам,
Чу зарпечак ба боғи зиндагӣ ночоя мерастам.
Вале ман баҳри фарзандони худ то будаму ҳастам,
Кунам ҳар некию ҳар хизмате, ки ояд аз дастам.

Ба ин дар пеши вичдон қарз дорам, қарз дорам ман,
Ба назди мардум охир ўхдадорам, ўхда дорам ман.

Макаш, эй гул, маро бо хусни худ бар хонавайронӣ,
Пушаймонӣ надорад суд, охир, нағз медонӣ.
Биё, мо тақя месозем бар ахлоқи инсонӣ,
«Чаро оқил кунад коре, ки боз орад пушаймонӣ?»

Ману ту дар муҳаббат ҳамсафар асло намегардем,
Агар гардем, мо мисли хасу хошок бедардем.

Намехоҳам, ки бинад заррае ғам чашми чодуят,
Набинад офате ин қадду басту хусни дилҷӯят.
Дари бахту саодат во шавад рӯзе, ки бар рӯят,
Агар хоҳӣ хабар бинмо маро ҳам дар шаби тӯят,

Ки дастатро ба меҳри додарона сахт бифшорам,
Барои келини нав як қадаҳ пур карда бардорам.

Дар оғӯши диёри иомдори иукрабардӯшам,
Ба ғайрат мисли оби чапмаҳои соф мечӯшам.
Вале дар назди ту чун хайкале, имрӯз хомӯшам,
Дари дилро барои ишқи ту доништа мепӯшам.

Маро бо ин агар ту таъна сози, таъна кардан гир,
Насозам ҳеч парвою нахоҳам гашт домангир.

Ту хангоме, ки фардо, бошарофат мешавӣ модар,
Ба фарзандони худ бо мехру шафқат мешавӣ ёвар.
Ту он дам, дар ҳақиқат, аз таҳи дил мекунӣ бовар,
Ки шахди хонаву дар аз тамоми шахд ширинтар,

Маро он дам ту шояд, сарзаниш ҳаргиз намесозӣ,
Ба даври худ, ба бахти худ табассум карда менозӣ.

Чи ҷои шубҳа кардан, дар ҳақиқат ҳам ту зебой,
Миёни хубрӯёни замона дурри яктой
Ту махбубӣ, ту дилбандӣ, ту ширинӣ, ту барной,
Ту нури чашми биной, ҷароғи маҷлисорой.

Ба ту ман, лек асло дил намебандам, намебандам,
Агар бандам диламро аз даруни сина мскандам.

ҲУСН

Ба оина барои чӣ малулона назар кардӣ?
Чаро рухсори худро ногаҳон бо ашк тар кардӣ?
Барои чӣ ба таъби хира аз наздам гузар кардӣ?
Чиро овардӣ бар ёдат, чӣ фикреро ба сар кардӣ

Нагуфтӣ ту чавобе гарчи, аммо хуб фаҳмидам,
Ки оби чашмат аз чи буду буд аз чи ғубори ғам.

Аз оина ту ин дам чун назар афкандӣ бар рӯят,
Бидидӣ як-ду очингест дар болои абрӯят,
Бидидӣ он сафедиро, ки афтодаст бар мӯят
Табассум шуд гиреҳ з-ин гирди он лабҳои хушгӯят.

Вале, чоно агарчи хусни одам меравад кам-кам,
Махӯр ғам, гарчи дар ин нест ҷои шодмонӣ ҳам.

Замоне буд рӯят таъна бар садбарги тар мезад,
Лабатро дида лола панча бар хуни чигар мезад,
Ба доми кокулат дил бурда худро беҳабар мезад,
Ба гирди қоматат мурғи малоҳат болу пар мезад.

Ҳар он чи дар раҳи мо пеш омад, мо баҳам дидем,
Баҳори ишқу шаҳди васлро, чоно ба ҳам дидем,
Дар оила ғами буду набудиро баҳам дидем,
Азобу роҳати ҳаррӯзаро танҳо баҳам дидем.

Ки бо ин риштаи меҳру муҳаббат сахт маҳкам шуд,
Гулистони ҳаёти мо шукуфту сабзу хуррам шуд.

Худи ту нағз медонӣ, магар модар шудан осон?
Ништастан то сахар бедор дар паҳлуи фарзандон?
Ба ин, албатта, лозим ишқи поку меҳри бепоен,
Ба ин даркор як олам ҷасорат, як ҷаҳон эҳсон!

Дили ту дар ҳақиқат, кони эҳсону вафо будаст,
Суруди меҳри оламгир бо вай ҳамсадо будаст.

Магар ҳар як ниҳоле ин, ки бо меҳнат ту парвардӣ,
Магар ҳар як гулуро, ки ба шодӣ парвариш кардӣ,
Магар ҳар як суҳан, к-аз маҳзани дил берун овардӣ,
Магар рӯҳи наве, ки ту ба оила даровардӣ,

Саросар ҳар яке он як нишони сурати ту нест?
Ва ё ин инъикоси пурчилои сирати ту нест?

Ман аз руҳсори фарзандонамон рӯи ту мебинам,
Зи қадду басти онҳо қадди дилҷӯи ту мебинам,
Зи барқи чашмашон чашмони ҷодуи ту мебинам,
Лаби ту, хандаи ту, тоқи абрӯи ту мебинам,

Агар хоҳӣ, ки бинӣ ҳусни худро боз зеботар,
Ниғаҳ кун як ба фарзандонамон имрӯз, эй дилбар!

ТУ ГУЛ НЕ

Бидидам, гул вафодорӣ надорад,
Ба роҳи ишқ подорӣ надорад,
Насими раҳгузар чун бўсад ўро,
Ба булбул вай дигар коре надорад,
Ту гул не, чони ман, ҳаргиз ту гул не.

Гул охир на дилу на дида дорад,
Фақат як чехраи хандида дорад,
Агар ҳиммат кунад танҳо ду-се рӯз,
Ба бўяш хотирам болида дорад.
Ту гул не, чони ман, ҳаргиз ту гул не.

Ту дар ҳайрат шудӣ ҳозир аҷаб не,
Валекин ин суҳанҳо бесабаб не,
Худи ту нағз медонӣ, азизам
Ҳаёт охир иборат аз тараб не,
Ту гул не, чони ман, ҳаргиз ту гул не.

Ту охир мавчи дарёи вафой,
Ту охир бо дили ман ҳамсадой,
Ба обу оташ афтодам, фитодӣ
Накардӣ ҳеч гоҳ аз ман чудой.
Ту гул не, чони ман, ҳаргиз ту гул не.

Ба меҳнат чашм коромӯз кардем,
Ҳаёли толеи фирӯз кардем,
Ту бар ман, ман ба ту дилдорӣ дода,
Шаби торикро ҳам рӯз кардем.
Ту гул не, чони ман, ҳаргиз ту гул не.

БА ЗАНБҮРИ БЕАСАЛ

Ба ёдам ҳаст, будӣ ошиқи шайдои ҷононе,
Гирифтори нигоҳи гарм-гарми чашми фаттоне,
Фидою волаи он қадду басту рӯи раҳшоне,
Фидои лаъли ҷопбахше, асири зулфи печоне.

Дар охир тӯй барпо ғашту беҳад шод гардидед,
Шумо, ҳарду дар он шаб келину домод гардидед.

Ту аз он соате, к-аз боғи мақсад ҳосил афшондӣ,
Сабоҳи шодмониро ба рӯи худ бихандондӣ,
Ба рӯи остони хонаву дар чун қадам мондӣ,
Нигоратро гулу худро чу занбӯри асал хондӣ.

Ту мегуфтӣ, ки занбӯри асал бе гул чӣ месозад?
Ки бо гул зиндааст, ӯ, сӯи гул пайваста метозад.

Гузашт аз байн чандин рӯзу чандин маҳ бад ин минвол,
Бидидӣ рӯи фарзанде – дурахшон чун руҳи иқбол,
Валекин менамой баҳри чӣ акнун парешонҳол?
Барои чӣ ту мегӯӣ: мапурс ин дам зи ман аҳвол?

- Чӣ гап охир?
- Манам ошиқ!
- Ба кӣ?
- Бар як гули хандон.
- Зағу фарзанд дорӣ-ку?
- Чӣ созам, ман худам ҳайрон...

Шунидам пеш кардӣ ту занатро охир аз хона,
Бикардӣ аз худат фарзанди худро низ бегона.
Кунун, вақте ки ёри кӯҳна резад апк чун дона,
Ту мегардӣ ба гирди ёри нав монанди парвона...

Аҷаб не мекунӣ худро сафед имрӯз бо шодӣ,
Ки бахти хешро мечӯӣ дар ин мулки озодӣ.

Вале ту булҳавас ҳастӣ дар ин айёми фирӯзӣ,
Муҳаббат соф агар не кай намояд оламафрӯзӣ?
Ту гарчанде ба қадру қиммати одам намесӯзӣ,
Намегарданд фарзанду занат бадбахту берӯзӣ.

Вале одамгариро зери по кардӣ ба ин қорат,
Ки дар ҷамъияти мо доғи нангин аст кирдорат!

Ту аз ёрат вафо бигрифта, додӣ бевафоиро,
Бидида хоксорӣ – ҳада кардӣ худситоиро,
Чашида шаҳди васл, овардӣ айёми чудоиро,
Ҳаво дода вафо бардоштӣ ишқи ҳавоиро,

Ту акнун боз сӯи ёри дигар ҳам қадам монӣ,
Варо ҳамчун гулу худро чу занбӯри асал хонӣ.

Насозам рад ба занбӯри асал як қадр монандӣ,
Ки чун вай бар ҳама гулҳои хушбӯ ту ҳавасмандӣ.
Валекин нағз равшан шуд, ки бар гул дил намебандӣ,
Варо бӯ мекунию пас тамасхур қарда механдӣ.

Агар ту олимӣ, олими хушкӯ беамал ҳастӣ,
Агар занбӯр бошӣ, ту тамоман беасал ҳастӣ.

Ту аз ҳар сол меҳоҳӣ бигирӣ як баҳорашро,
Шукуфтанҳои боғашро, насими лолазорашро,
Намебинӣ ту тобистони гарми мевадорашро,
Намеҳоҳӣ, ки чинӣ ҳосилашро, ёдгорашро.

Ба зоҳир менамоӣ з-ин сабаб гарчанд чун ошик
Ба қонуни муҳаббат дар амал ту нестӣ содик.

Надорӣ шафқате, чун ту ба ёру кӯдаки маъсум,
Ту бо ин кардаӣ хунро зи вичдону шараф маҳрум.
Дуруст, албатта мегӯянд дар ҳаққат кунун мардум,
Ки танҳо неш дорию надорӣ нӯш чун каждум.

Аз ин рӯ бегумон, ба ҳар даре гар чашми худ дӯзӣ,
Ба, монанди гиёҳи хонасӯзак хона месӯзӣ,

САФАР КАРДАМ,
ЧАҲОН ДИДАМ

Сафар кардам, чаҳон дидам,
Руҳи пиру ҷавон дидам,
Ғаҳе фасли хазон дидам,
Ғаҳе оби равон дидам.
Вале, эй мулки озодам,
Намерафтӣ ту аз ёдам.
Ба ҳар ҷо фаҳр мекардам,
Ки ман аз Шарқи озодам.

Нигоҳеро нафаҳмидам,
Сурудеро писандидам,
Ғаҳе аз ғусса бигристам
Ғаҳе бо дӯст хандидам.
Вале, эй мулки озодам,
Намерафтӣ ту аз ёдам.
Ба ҳар ҷо фаҳр мекардам,
Ки ман аз Шарқи озодам.

Агар ман боз раҳ гардам,
Ба сад кас ҳамқадах гардам,
Ба гулбоғи фараҳ гардам,
Агар меҳмони Маҳ гардам,
Вале, эй мулки озодам,
Намерафтӣ ту аз ёдам.
Ба ҳар ҷо фаҳр мекардам,
Ки ман аз Шарқи озодам.

МАН ШАБИ
ВАСЛИ ТУРО МЕКОБАМ

Дилбари гулрухи боодобам,
Чӣ кунам то ки дилатро ёбам?

Туи он нурфишон хуршедам,
Туи он шӯълафикан махтобам.

Ман раҳи ишқи туро мепӯям,
Ман шаби васли туро мекобам.

Ба умеди ниғаҳат мехезам,
Ба хаёлотӣ руҳат мехобам.

Лек, чонона, туро ранҷондам...
Пас чӣ созам, ки дилатро ёбам?

ОБИ ЧОНБАХШ

Гул ба оби чӯй вақте ки хуморӣ мешавад,
Барги ҳар як ғунча чаши интизорӣ мешавад.

Об ояд тӯй хоҳам кард гӯяд боғи нав,
Ҳар қарори ошиқон аз беқарорӣ мешавад.

Ҳар кӣ кард обод як саҳрои ноободро
Ҳар ниҳол аз ҳиммати ӯ ёдгорӣ мешавад.

Дона то дар хок н-афтад кай ба боло қад кашад,
Қадри одам ҳам баланд аз хоксорӣ мешавад.

Ташнагонро об додан баски мебошад савоб,
Лутфу эҳсони ҳақиқӣ ихтиёрӣ мешавад.

Гул кун, эй саҳрои беҳадду канори рӯзгор,
Оби чонбахш аз канал имрӯз чорӣ мешавад.

ДАР БАЗМИ СОҲИБҶАМОЛОН

Имшаб ба базми соҳибҷамолон
Рақсед, ёрон, ҳамчун ғизолон.

Шуд хона равшан, шуд дил мунаввар,
Аз нури чапми кавқабмисолон.

Афтад ба қалби ошиқ шарора
Аз ҳар нигоҳи ширинхисолон.

Моҳи пур омад аз нав ба таъзим
Бар пеши пои абрӯҳилолон.

Гул аз руҳи гул мебӯсад имшаб
Чун дар баҳорон шоҳи ниҳолон.

Рӯи хазонро ҳаргиз набинад,
Боғи муроди ҳамсиннусолон.

МЕПАРВАРАМ

Бехтар аз чонам туро, эй дилрабо, мепарварам,
Карда ишқатро, чу дил, дар сина чо мепарварам.
Зулфи мушкини туро, мисли сабо, мепарварам,
Сарви қаддатро ба боғи дилкушо мепарварам,
Дар дилам ганчинаи меҳру вафо мепарварам.
Ман туро сад бор, эй гулпираҳан, санчидаам,
Дар вафою шафқату қору сухан санчидаам,
Хубтар дар рӯзҳои чанг ман санчидаам,
Хизмататро дар раҳи ҳифзи Ватан санчидаам,
Бештар аз ин сабаб, дилбар, туро мепарварам.
Гарчи будам дур чанде аз ту, буд ин ифтихор
Рафта дар майдон, намудам бо фашистон қорзор,
Буд меҳрат чилвагар, дар дидаам, эй гулбузор,
Софтар аз баргҳои куллаҳои кӯҳсор
Дида ин дам боз дар нашъунамо, мепарварам.
Эй Ватанпарвар нигорам, баски ҳастӣ ҳамдамам.
Аз ту хуррамтар шавад пайваста қалби хуррамам,
Дар гулнестони саодат нест андӯҳи гамам,
Бар ту мегардад қавӣ даҳчанд аҳди маҳкамам,
Меҳри покатре, чу шамси пурзиё, мепарварам.
Доимӣ рахшон бувад субҳи сабоҳи баҳти мо,
Нур пошад дар ҷаҳон хуршеди моҳи баҳти мо
Ҷовидон монад ба олам чилвагоҳи баҳти мо,
Ин Ватанро қ-он бувад пушту паноҳи баҳти мо,
Бо шукӯҳу шафқату сидқу сафо мепарварам.

МЕБАРАМ

Тӯшаи раҳ гарчи аз бӯи баҳоре мебарои,
Гул ба онҷо монду бо худ захми хоре мебарам,
Бар биёбон ёди оби чашмасоре мебарам,
«Меравам аз ин диёру дарди ёре мебарам,
Дарди ёре аз диёре бар диёре мебарам».

Рӯи хубат чун ба оби соф аксандоз шуд,
Зери поят сабзаҳои кӯҳ пойандоз шуд,
Як-ду соат давлати дидори ту дамсоз шуд,
Корвон бар раҳ даромад, боз боре мебарам,
Бори шабҳои фироқу беқарорӣ мебарам.

Ман ки бар назди ту сад арзу ниёз овардаам,
Сачда бар занҷири мӯҳи дароз овардаам,
Ношукуфта ғунчаҳои сӯзу соз овардаам,
Бо худ он ёди нигоҳи дилшикорӣ мебарам,
Орзуи дидани чашми хуморе мебарам.

Гар пасибӣ бошаду боз оям аз ин роҳи дур,
Қор фармоям тамоми ақлу идроқу шуур,
То кунам баҳри ту ширин оби дарёҳои шӯр,
З-ин сабаб аз шаккари лабҳот боре мебарам.
Мебиёрам давлати нуру ғуборе мебарам.

МУНДАРИЦА

Ба ҷои пешгуфтор.....	5
Замини бори аввал кишт гардида	8
Ба руҳи поки Ватан дилбандам.....	9
Кӯли кӯҳӣ.....	10
Роҳи ағбаҳо	11
Ёди Ватан.....	13
Чашм бар раҳи офтоб	14
Рӯзҳои хуб.....	15
Абрҳои сафед.....	16
Ҳеч моҳе мисли моҳи март нест	17
Рӯзи борон.....	18
Дар домани себаргаҳо	20
Такрор.....	21
Нафаси гарм.....	22
Арӯси сол.....	24
Илова ба қиссаи куҳан.....	26
Ба меҳмониҳои баҳор.....	28
Сабр кун, эй гули бодом.....	30
Баргҳои тиллоӣ	32
Сафири ишқбозон	33
Шаҳри азизам.....	35
Ин насим меравад ба роҳи дур	38
Паҳн шуд овози шӯҳи шаршара	39
Мурғи илҳом.....	41
Дил ба колхозии шумо ошиқ шудааст.....	43
Овози мусиқӣ.....	44
Ба чашми пири хирад.....	45
Дарёи Талас.....	47

Сарзамини ҳиммату эҳсон.....	49
Ишқи ман.....	50
Эй суруди ман.....	52
Ба қалами гумшуда.....	54
Фасли гулшукуфт.....	55
Сел.....	56
Салом, модар.....	58
Ҳурмати мӯи сафедаш.....	59
То ба рӯзи боздид.....	60
Мо тарафдори сулҳем.....	63
Ватан.....	64
Маро танҳо ту бинмудӣ фаромӯш.....	65
Агар ман.....	67
Дар кӯчабоғи ишқ.....	68
Дар осмони баҳтам.....	69
Як зарра барф.....	70
Расад чун гандуми фасли баҳорӣ.....	71
Ниғаҳ бикун ба дидаам.....	72
Роҳи сафед.....	74
Дил ва санг.....	75
Дар лаби баҳр.....	76
Интизорӣ.....	78
Шукуфта себҳо.....	80
Табассум кардӣ бар ман дилбарона.....	81
Ишқу шеърӯ баҳор.....	82
Ман дида зи диданат набастам.....	83
Телефони ҳаёл.....	84
Дар рухат ман дидаам меҳри Ватан.....	85
Ҳадяи ту.....	86
Пурсида монед.....	87

Шаби тўй.....	88
Диламро бурдию манро набурдӣ.....	89
Андаке ист	90
Эй ирода.....	91
Фақат як дам	92
Ҳарду дар як оташе месӯхтем.....	93
Шаб.....	94
Субҳдам	95
Заҳрҳанда	96
Чавонӣ агар бозояд.....	97
То ҳамон вақте ки рахшад офтоб.....	99
Арғувон.....	100
Дар ёди ту нест.....	101
Пиёла	102
Боди сармаст	103
Парешон зулфи анбармӯй гардид.....	104
Чавонӣ ва сафар	105
Ман номи туро намудаам гум.....	106
Гирифтам як шабе дасташ ба дастам	108
Меҳри дӯст.....	109
Ба ту ман дил намебандам	110
Ҳусн	113
Ту гул не	115
Ба занбӯри беасал.....	116
Сафар кардам, чаҳон дидам.....	119
Ман шаби васли туро мекобам	120
Оби чонбахш.....	121
Дар базми соҳибчамолон.....	122
Мепарварам.....	123
Мебарам.....	124

АМИНЧОН ШУКУҶӢ

ШОҶАИ РАЙӢОН

(шӑрьхо)

Муҳаррир *С. Маъмур*

Мусаввир *А. Муҳаммадиев*

Муҳаррири саҳифабандӣ *М. Саидова*

Ба чопаш 28.05.2003 имзо шуд. Андозаи 70x108 1/32.

Тузъи наشريо ҳисобӣ 4,0. Адади нашр 400 нусха.

Супориши № 2.

Наشريёти «Адиб»-и

Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон

734025, Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ, 37

Комбинати полиграфии

Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон

734063, Душанбе, кӯчаи Айнӣ, 126